

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1968

12 AOÛT 1968

. PROJET DE LOI

portant approbation de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats. faite à Washington le 18 mars 1965.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

La Convention à laquelle il vous est demandé de bien vouloir donner effet par le présent projet de loi, a été établie à l'initiative de la Banque Internationale pour la Reconstruction et le Développement.

L'on se bornera ici à des considérations générales, l'analyse des articles de la Convention étant faite dans le Rapport des Administrateurs de la B.I.R.D. en date du 18 mars 1965. Ce rapport est reproduit en annexe au présent exposé des motifs.

Comme indiqué dans le discours inaugural de la Réunion consultative des experts juridiques des Gouvernements (1), il a été reconnu que l'investissement international est un facteur essentiel du progrès économique des parties du monde insuffisamment développées. L'investissement international étant devenu l'un des éléments principaux de l'association entre pays riches et pays pauvres, les pays importateurs de capitaux, comme les pays qui en exportent, se préoccupent vivement de le stimuler.

Ceci s'applique particulièrement à l'investissement étranger privé qui, s'il est sagement orienté, peut contribuer considérablement au développement de l'économie des pays bénéficiaires. En fait, les capitaux privés ne se dirigent pas en quantités suffisantes vers les régions qui en ont besoin, et l'un des obstacles les plus graves qui freinent le courant des capitaux privés est, assurément, la crainte qu'ont les porteurs de voir leurs investissements exposés à des risques politiques: l'expropriation pure et simple sans compensation adéquate; l'ingérence de l'Etat qui, sans aller jusqu'à l'expropriation, peut, dans une large mesure, ôter à l'investisseur le contrôle de son investissement ou le pri-

(1) Réunion, tenue à Genève du 17 au 22 février 1964, à laquelle participaient des experts belges et dont le compte rendu a été publié le 10 juin 1964 par la B.I.R.D., Département juridique.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1968

12 AUGUSTUS 1968

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van het Verdrag inzake de beslechting van geschillen met betrekking tot investeringen tussen Staten en onderdanen van andere Staten, opgemaakt te Washington op 18 maart 1965.

:MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN.

Het Verdrag waaraan U verzocht wordt uitwerking te verlenen door onderhavig wetsontwerp werd opgesteld op initiatief van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling.

Men gaat zich hier beperken tot beschouwingen van algemene aard daar de ontleding van de artikels van het Verdrag gedaan werd in het verslag van de Beheerders van de Wereldbank op 18 maart 1965. Dit verslag wordt in bijlage toegevoegd aan onderhavige memorie van toelichting.

Zoals vermeld in de inaugurale rede van de Consultatieve Vergadering van de juridische experts der Regeringen (1) werd erkend dat de internationale investering een essentiële factor is voor de economische ontwikkeling van de gebieden die onvoldoende ontwikkeld zijn. Nu de internationale investering een van de voornaamste elementen is van de verstandhouding tussen rijke en arme landen, houden zowel de landen die kapitalen invoeren als diegene die ze uitvoeren zich actief bezig met de aanmoediging daarvan.

Dit is in het bijzonder toepasselijk op de private vreemde investering die, wanneer zij doelmatig georiënteerd wordt, aanzienlijk kan bijdragen tot de economische ontwikkeling van de begunstigde landen. In feite worden de private kapitalen niet in voldoende mate geleid naar de streken die ze nodig hebben en een van de meest ernstige hinderpalen die de stroom van de private kapitalen afremt is voorzeker de vrees die de Investeerders bezielt hun investeringen blootgesteld te zien aan politieke risico's: de eenvoudige onteigening zonder bevredigende schadeloosstelling; de inmenging van de Staat die zonder tot onteigening over te gaan toch in ruime mate de investeer-

(1) Vergadering gehouden te Genève van 17 tot 22 februari 1964, waaraan Belgische experts deelnamen en waarvan het verslag werd gepubliceerd op 1 juni 1964 door de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, Juridisch Departement.

ver de ce qu'il rapporte; et la non-observation par le gouvernement du pays bénéficiaire des obligations contractuelles sur la base desquelles l'investissement a été effectué.

Consciente de tout cela, la B.I.R.D. en est arrivée à se demander si, en raison de sa réputation d'intégrité et de sa position d'impartialité, elle ne pouvait pas contribuer à faire disparaître cet obstacle à l'investissement international privé. Certains gouvernements de pays importateurs de capitaux et des investisseurs étrangers avaient déjà demandé à la Banque, à maintes reprises, de les aider à régler des litiges relatifs aux investissements qui avaient surgi entre eux, ou ont cherché auprès d'elle l'assurance qu'ils pourraient compter sur son aide au cas où des différends surviendraient à l'avenir. Forte de son expérience et comptant sur de larges appuis, la B.I.R.D. a pensé que la méthode la plus riche de promesses était, actuellement, d'aborder le problème du climat défavorable à l'investissement sous l'aspect de la procédure, en créant un mécanisme international de conciliation et d'arbitrage auquel pourraient recourir ceux qui en ont le désir, pour régler les litiges relatifs aux investissements.

La procédure de règlement choisie peut être soit la conciliation, soit l'arbitrage, soit la conciliation suivie d'un arbitrage, lorsque l'effort de conciliation a échoué. L'initiative de cette procédure peut partir aussi bien d'un Etat que d'un investisseur. La Convention crée un mécanisme pour le choix des conciliateurs et des arbitres et pour la conduite de la procédure.

* * *

Les traits principaux de la procédure de règlement qui a été choisie, sont les suivants:

C'est tout d'abord la reconnaissance du principe qu'une partie qui n'est pas un Etat, c'est-à-dire un investisseur, pourra s'adresser directement, en son propre nom et sans qu'il soit nécessaire que sa cause soit épousée par son gouvernement national, à un Etat partie devant une juridiction internationale.

Les Etats, en signant la Convention, ont admis ce principe, mais seulement le principe. Aucun Etat signataire n'est forcé d'avoir recours aux facilités prévues par la Convention, ou de se mettre d'accord pour y avoir recours, et aucun investisseur étranger ne pourra en fait, entamer une procédure contre un Etat signataire sans l'accord de cet Etat. Une fois d'accord, toutefois, l'une et l'autre parties seront irrévocablement obligées de remplir leur engagement et la Convention a établi des règles visant à empêcher le non-accomplissement de l'engagement et à assurer sa mise en œuvre [Art. 25 (1)].

Deuxièmement, la Convention, tout en sous-entendant qu'il est reconnu que les tribunaux locaux ne sont pas nécessairement le forum final de règlement des différends entre un Etat et un investisseur étranger, ne signifie pas que les recours locaux ne puissent jouer un rôle majeur. Lorsque les parties consentent à l'arbitrage, elles sont libres de stipuler que les recours locaux devront d'abord être épuisés avant que le différend ne puisse être soumis à l'arbitrage en application de la Convention. Ce n'est pas dans le cas où les parties à un différend n'ont pas fait cette stipulation, et dans ce cas seulement, que la Convention prévoit que l'arbitrage tiendra lieu de recours locaux (Art. 26).

der de controle ontnemt van zijn investering of hem berooft van de opbrengst daarvan; de niet-naleving door de regering van het begunstigde land van de contractuele verbintenissen en op basis waarvan de investering werd uitgevoerd.

Bewust van dit alles is de Wereldbank ertoe gekomen zich af te vragen of zij omwille van haar laam van integriteit en haar positie van onpartijdigheid niet kan bijdragen om hoger genoemde hindernis voor de internationale private investering weg te nemen. Sommige regeringen van landen die kapitalen invoeren en sommige buitenlandse investeerders hadden reeds verschillende malen aan de Wereldbank gevraagd om hen te helpen bij de regeling van geschillen die tussen hen gerezen waren in verband met investeringen ofwel hadden zij haar erom verzocht hun de verzekering te verlenen dat zij op haar hulp zouden kunnen rekenen ingeval er in de toekomst betwistingen zouden oprijzen. Bouwend op haar ervaring en rekenend op een ruime steun was de Wereldbank de mening toegedaan dat de meest belovende methode er thans in bestond het probleem van het ongunstig klimaat tot investering te benaderen onder het oogpunt van de procedure door een internationaal mechanisme van verzoening en arbitrage in het leven te roepen, waarop diegene die het verlangen, beroep kunnen doen voor de regeling van de geschillen met betrekking tot investeringen.

De gekozen procedure tot regeling kan zijn ofwel de verzoening, ofwel de arbitrage, ofwel de verzoening gevolgd door arbitrage wanneer een poging tot verzoening mislukt is. Het initiatief tot dergelijke procedure kan evengoed uitgaan van een Staat als van een investeerder. Het Verdrag roept een mechanisme in het leven voor de keuze van bemiddelaars en van scheidsrechters en voor het verloop van de procedure.

" "

De voornaamste kenmerken van de gekozen procedure tot regeling van de geschillen zijn de volgende:

In de eerste plaats is er de erkenning van het beginsel dat een partij die geen Staat is, het t.z. de investeerder zich rechtstreeks in eigen naam en zonder dat het daartoe noodzakelijk is dat zijn zaak wordt bijgetreden door de regering van zijn land, kan wenden tot een Staat, voor een internationale rechtsinstantie.

De Staten die het Verdrag ondertekend hebben zijn overgegaan tot de erkenning van dit beginsel maar alleenlijk het beginsel. Geen enkele Staat-ondertekenaar is ertoe verplicht zijn toevlucht te nemen tot de faciliteiten die voorzien worden in het Verdrag noch zijn akkoord ermede te betuigen om daarop beroep te doen en geen enkel buitenlands investeerder zal in feite een procedure kunnen aangaan tegen een Staat-ondertekenaar zonder de instemming van die Staat. Nochtans, wanneer de beide partijen eenmaal hun akkoord hebben betuigd zullen zij er onherroepelijk toe verplicht zijn hun verbintenis na te komen dat de plaatselijke regels uitgestippeld die bedoeld zijn om de niet-uitvoering van de verbintenis te beletten en om haar uitvoering te verzekeren [Art. 25 (1)].

In de tweede plaats is het een feit dat alhoewel het Verdrag laat verstaan dat de plaatselijke rechtbanken niet noodzakelijk het laatste forum zijn voor de regeling van de geschillen tussen een Staat en een buitenlandse investeerder, dit nog niet betekent dat de plaatselijke verhaalmiddelen geen overwegende rol kunnen spelen. Wanneer de partijen instemmen met de arbitrage zijn zij vrij te bedingen dat de plaatselijke verhaalmiddelen eerst zullen moeten uitgeput zijn alvorens het geschil zou kunnen onderworpen worden aan arbitrage in toepassing van het Verdrag. Het is slechts in het geval dat de partijen die bij het geschil betrokken zijn geen enkele van deze bedingen voorzien hebben, en uitsluitend in dit geval, dat het Verdrag voorziet dat de arbitrage in de plaats gesteld wordt van de plaatselijke verhaalmiddelen (Art. 26).

Une troisième caractéristique de la Convention découle du fait que, sous le droit international traditionnel, lorsqu'un national d'un Etat subit un dommage pour lequel un autre Etat est responsable en droit international, seul l'Etat du national peut agir, et non le national lui-même. En pratique, ce principe a été supplanté dans un certain nombre de cas dans lesquels on a stipulé que le règlement des différends relatifs aux investissements sera effectué au moyen de la conciliation ou de l'arbitrage directs entre l'Etat hôte et l'investisseur étranger. Le caractère obligatoire international de ces arrangements n'a pas toutefois été reconnu jusqu'à présent, et la Convention a pour but, de combler cette lacune (Art. 27).

Quatrièmement, les sentences des tribunaux arbitraux rendues en application de la Convention sont reconnues et sont exécutoires dans tous les Etats contractants, comme s'il s'agissait de jugements définitifs de leurs propres tribunaux, que l'Etat où l'exécution est demandée ait été partie au différend en question ou non. A ce propos, il convient de noter que lorsque, comme dans la plupart des pays, le droit en matière d'immunité des Etats ne permet pas l'exécution contre un Etat, la Convention n'altère pas ces dispositions. Ce que la Convention se borne à faire est de donner à une sentence arbitrale rendue en application de la Convention la même valeur qu'un jugement définitif des tribunaux nationaux. Si ce jugement peut être exécuté sous la loi nationale en question, il en sera de même pour la sentence; si ce jugement ne peut être exécuté, la sentence ne le sera pas non plus (Art. 51-55).

Cinquièmement, il y a lieu d'observer que la Convention n'établit pas de règles à appliquer par les Etats, à la propriété des étrangers, et ne prescrit pas non plus de règles de conduite pour les Investisseurs étrangers dans leurs relations avec les Etats hôtes. La Convention ne se préoccupe donc pas du fond des différends relatifs aux investissements, mais seulement de la procédure à suivre pour les régler.

" " "

Ainsi qu'il a été dit ci-dessus, la sentence arbitrale rendue en vertu de la Convention est assimilée pour son exécution, au jugement définitif rendu par un tribunal national. Il reste, comme prescrit par l'article 51 (2) de la Convention, à désigner l'autorité nationale à qui la partie intéressée doit présenter la sentence pour en obtenir l'exécution en Belgique.

Un problème du même ordre a déjà été réglé par la loi du 2 mai 1957 relative à l'exécution des arrêts de la Cour de Justice et de certaines décisions de la Haute Autorité de la Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier. De même un projet de loi du 28 juin 1966 a pour objet l'exécution des arrêts et décisions des Communautés Européennes. (Ch. des Représ., doc. 255/1 (1965-1966) du 13 juillet 1966).

S'inspirant de ces précédents, le présent projet de loi désigne, en son article 2, le Ministre des Affaires Étrangères ou son délégué comme étant l'autorité à qui la partie intéressée doit présenter la sentence arbitrale.

L'alinéa 2 du même article 2 prévoit que les documents sont ensuite transmis à l'intervention du Ministre de la Justice, au greffier en chef de la Cour d'appel de Bruxelles, que apposera la formule exécutoire,

Een derde kenmerk van het Verdrag vloeit voort uit het feit dat, onder het klassiek regime van het Internationaal recht, enkel en alleen de Staat van een onderhorige kan optreden en niet de onderhorige zelf, wanneer deze laatste schade oploopt waarvoor een andere Staat verantwoordelijk is op grond van het internationaal recht. In de praktijk werd dit beginsel overgeheveld naar enkele concrete gevallen waarin bedonkerd werd dat de regeling van investeringsgeschillen zou verzekerd worden bij middel van verzoening of arbitrage tussen de Staatsbegunstigde en de buitenlandse Investeerder. Het verplicht internationaal karakter van dergelijke regelingen werd nochtans tot hiertoe niet herkend en het Verdrag wil die leernte aanvullen (Art. 27).

Ten vierde zijn de scheidsrechterlijke beslissingen, geveeld in toepassing van het Verdrag vatbaar voor erkenning en uitvoering in de contracterende Staten, alsof het ging om definitieve vonnissen van eigen rechtbanken die onafgezien van het Feit of de Staat waar de uitvoering gevraagd wordt al dan niet partij geweest is bij het geschil. In dit verband is het passend om te merken dat het Verdrag geen wijziging brengt in de beschikkingen omtrent de onschendbaarheid van de Staten in dit geval waarin, zoals in de meeste landen, het bestaande recht ter zake geen uitvoering toelaat ten overstaan van een Staat. Het Verdrag beperkt er zich toe aan een scheidsrechterlijke beslissing die geveeld wordt in toepassing daarvan dezelfde waarde te geven als een definitief vonnis van de nationale rechtbanken. Indien dit vonnis kan uitgevoerd worden onder het regime van de nationale wet in kwestie, zal dit eveneens het geval zijn voor de scheidsrechterlijke beslissing; indien het vonnis niet kan uitgevoerd worden kan de scheidsrechterlijke beslissing evenmin vatbaar zijn voor uitvoering (Art. 54-55).

Ten vijfde kan er opgemerkt worden dat het Verdrag geen beschikkingen bevat omtrent de bepalingen die door de Staten dienen toegepast te worden op de eigendom van vreemdelingen en evenmin gedragsregels voorschrijft die de buitenlandse investeerders hoeven te eerbiedigen in hun betrekkingen met de begunstigde Staten. Het Verdrag houdt zich hoegenaamd niet bezig met de grondslag van betwistingen inzake investeringen maar uitsluitend met de procedure die moet gevolgd worden om ze te regelen.

" " "

Zoals hoger gelegd werd, wordt de scheidsrechterlijke beslissing, geveeld in toepassing van het Verdrag, voor haar uitvoering gelijkgesteld met een definitief vonnis geveeld door een nationale rechtbank. Zoals artikel 54 (2) van het Verdrag het voorschiet is het nodig het nationaal gezag overgaan aan te duiden aan wie de belanghebbende partij de scheidsrechterlijke beslissing moet voorleggen om er de uitvoering van te bekomen in België.

Een gelijkaardig probleem werd reeds geregeld door de wet van 2 mei 1957 met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de arresten van het Hof van Justitie en van sommige beslissingen van de Hoge Autoriteit van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal. Een wetsontwerp van 28 juni 1966 heeft eveneens betrekking op de tenuitvoerlegging van arresten en beslissingen van de Europese Gemeenschappen (Kamer van Volksvertegenwoordigers, stuk 255/1 (1965-1966) van 13 juli 1966).

Voortgaande op deze precedents, wordt in artikel 2 van het onderhavig wetsontwerp, de Minister van Buitenlandse Zaken of zijn gemachtigde aangeduid als de autoriteit aan dewelke de belanghebbende partij de scheidsrechterlijke beslissing dient voor te leggen.

Lid 2 van hetzelfde artikel 2 voorziet dat de documenten vervolgens door tussenkomst van de Minister van Justitie, worden voorgelegd aan de Hoofdgreffier van het Hof van Beroep te Brussel, die er het exequatur zal op aanbrengen,

A l'instar du projet de loi précité, concernant l'exécution des arrêts et décisions des Communautés Européennes, le présent projet de loi a en outre pour objet, d'une part, d'empter, par son article 4, du droit de greffe les expéditions et copies des sentences arbitrales, délivrées par le greffe de la Cour d'appel de Bruxelles; d'autre part, d'habiliter par son article 5, le Roi à prendre toutes mesures complémentaires que la reconnaissance et l'exécution des sentences arbitrales nécessiteraient en Belgique.

Le Ministre des Affaires étrangères,

p, HARMEL.

Le Ministre du Commerce extérieur,

H, FAYAT.

Le Ministre de la Justice,

A, VRANCKX.

Le Ministre des Finances,

Baron J.-Ch. SNOY et O. OPPUERS.

ANNEXE

A L'EXPOSE DES MOTIFS.

Rapport du 18 mars 1965
des Administrateurs de la B. I. R. D.
sur la Convention pour le règlement des différends
relatifs aux investissements entre Etats
et ressortissants d'autres Etats.

1.

1. La résolution n° 214, adoptée par le Conseil des Gouverneurs de la Banque Internationale pour la Reconstruction et le Développement le 10 septembre 1964, comporte les dispositions suivantes:

«DECIDE:

(a) Le rapport des Administrateurs sur le règlement des différends relatifs aux investissements, daté du 6 août 1964 est approuvé.

(b) Les Administrateurs sont priés de rédiger une convention prévoyant la création d'un mécanisme et de procédures auxquels le recours serait volontaire pour le règlement par la conciliation et l'arbitrage des différends, relatifs aux investissements, entre Etats contractants et ressortissants d'autres Etats contractants.

(c) En rédigeant ladite convention, les Administrateurs prendront en considération les opinions des gouvernements membres et le désir d'aboutir à un texte susceptible d'être accepté par le plus grand nombre possible de gouvernements.

(d) Les Administrateurs soumettront le texte de ladite convention aux gouvernements membres avec les recommandations qu'ils jugeront appropriées.

Naar het voorbeeld van hoger genoemd wetsontwerp betreffende de tenuitvoerlegging van arresten en beslissingen van de Europese Gemeenschappen heeft onderhavig wetsontwerp bovendien tot voorwerp om enerzijds, door artikel 4 de grossen en afschriften van de scheidsrechterlijke beslissingen die afgeleverd worden door de griffie van het Hof van beroep te Brussel vrij te stellen van het griffierecht en, anderzijds, om door artikel 5 er de Koning toe te machtigen al de nodige bijkomende maatregelen te nemen die de erkenning en de tenuitvoerlegging van scheidsrechterlijke beslissingen in België zouden vereisen.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

De Minister van Buitenlandse Handel,

De Minister [Jan] Justitie,

De Minister van Financiën

BIJLAGE

BIJ DE MEMORIE VAN TOELICHTING.

Verslag van 18 maart 1965
van de Beheerders van de I. B. W. O. (B. I. R. D.)
over het Verdrag inzake de beslechting
van geschillen met betrekking tot investeringen
tussen Staten en onderdanen van andere Staten.

1.

1. De Resolutie n° 214, aangenomen door de Raad van Gouverneurs van de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling op 10 september 1964, omvat de volgende bepalingen:

«BESLUIT:

(a) Het verslag van de Beheerders over «de beslechting van geschillen met betrekking tot investeringen» van 6 Bilgustus 1964 is goedgekeurd.

(b) De Beheerders worden uitgenodigd een verdrag op te stellen dat voorziet in de Instelling van een mechanisme en van procedures waarop vrijwillig een beroep kan gedaan worden voor de beslechting door bemiddeling en arbitrage van investeringsgeschillen tussen de verdragsluitende Staten en de onderdanen van andere verdragsluitende Staten.

(c) Bij de opstelling van dat verdrag, zullen de Beheerders rekening houden met de opinie van de Regeringen van de deelnemende Staten en ernaar streven een tekst uit te werken die, door het grootste aantal regeringen kan worden aangenomen.

(d) De Beheerders zullen de tekst van gezegd Verdrag onderwerpen aan de Regeringen van de deelnemende Staten met de aanbevelingen die zij gepast achten.»

2. Conformément aux dispositions de la résolution ci-dessus, les Administrateurs de la Banque ont établi une Convention pour le Règlement des Différends, relatifs aux Investissements, entre Etats, et ressortissants, d'autres Etats et, le 18 mars 1965, ont approuvé la présentation du texte ci-joint de cette Convention aux Gouvernements des pays membres de la Banque. Cette décision des Administrateurs n'implique évidemment pas que les gouvernements, représentés par chacun des Administrateurs, soient engagés à y donner suite.

3. La décision des Administrateurs a été précédée d'un important travail préparatoire dont les détails sont donnés aux paragraphes 6-8 ci-dessous. Les Administrateurs sont convaincus que la Convention, dont le texte est joint, reflète l'opinion générale qui se dégage des vues exprimées par les gouvernements favorables au principe de l'établissement par voie d'accord Intergouvernemental de mécanismes et de procédures pour le règlement des différends relatifs aux investissements, que des Etats, et investisseurs étrangers soumettraient soumettre à la conciliation ou à l'arbitrage. Ils sont aussi convaincus que la Convention constitue une base appropriée pour l'établissement de ces mécanismes et de ces procédures. En conséquence, la Convention est transmise aux gouvernements des pays membres aux fins d'examen en vue de sa signature et de sa ratification, de son acceptation ou approbation.

4. Les Administrateurs attirent l'attention sur les dispositions de l'article 68 (2) en vertu duquel la Convention entrera en vigueur entre les Etats contractants, 30 jours après dépôt auprès de la Banque, agissant en tant que dépositaire de la Convention, du vingtième instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

5. Le texte ci-joint de la Convention, en langues anglaise, française et espagnole, a été déposé aux archives de la Banque agissant en qualité de dépositaire et est ouvert à la signature.

II.

6. Le problème de l'utilité et de la possibilité d'établir, sous l'égide de la Banque, un mécanisme institutionnel pour le règlement par voie de conciliation et d'arbitrage des différends relatifs aux investissements, entre Etats, et investisseurs étrangers, a été porté pour la première fois devant le Conseil des Gouverneurs de la Banque lors de sa dix-septième Assemblée Annuelle, tenue à Washington, D.C., en septembre 1962. Lors de cette Assemblée, le Conseil des Gouverneurs a, par résolution n° 174, adoptée le 18 septembre 1962, prié les Administrateurs de procéder à l'étude de la question.

7. Après un certain nombre de discussions officieuses, sur la base de documents de travail préparés par les services de la Banque, les Administrateurs ont décidé que la Banque devrait organiser des réunions consultatives d'experts juridiques désignés par les gouvernements des pays membres pour examiner la question plus en détail. Les réunions consultatives se sont tenues à l'échelon régional à Addis-Abeba (16-20 décembre 1963), Santiago du Chili (3-7 février 19(4), Genève (17-21 février 19(4) et Bangkok (27 avril-L" mai 19(4) avec le concours, sur le plan administratif, des Commissions Economiques des Nations Unies et du Bureau Européen des Nations Unies; elles ont pris comme base de discussion un projet préliminaire de Convention pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements entre Etats, et nationaux, d'autres Etats préparé par les services de la Banque en fonction des vues exprimées par les Administrateurs au cours de leurs réunions et par les Gouvernements. Les experts juridiques de 86 pays ont assisté à ces réunions.

8. Sur la base des travaux préparatoires et des vues exprimées aux réunions consultatives, les Administrateurs ont soumis un rapport à la dix-neuvième Assemblée Annuelle du Conseil des Gouverneurs, à Tokyo, en septembre 1964, concluant qu'il serait souhaitable d'établir les mécanismes institutionnels en question, et ceci dans le cadre d'un accord intergouvernemental. Le Conseil des Gouverneurs a adopté la résolution reproduite au paragraphe 1 du présent Rapport, et les Administrateurs ont entrepris en conséquence la rédaction de la présente Convention. Pour parvenir à un texte acceptable au plus grand nombre possible de gouvernements, la Banque a invité les pays membres à désigner des représentants comme membres d'un Comité Juridique chargé d'aider les Administrateurs dans leur tâche. Ce Comité s'est réuni à Washington du 23 novembre au 11 décembre 1964 et les Administrateurs tiennent à exprimer leurs remerciements pour l'aide appréciable fournie par les représentants des 61 pays membres ayant participé aux travaux du Comité.

III.

9. En soumettant la Convention ci-jointe aux Gouvernements, les Administrateurs sont mus par le désir de renforcer la collaboration des pays à la cause du développement économique. La création d'une

2. Overeenkomstig de bepalingen van voornelde resolutie, hebben de Beheerders van de Bank een Verdrag opgesteld inzake de beslechting van geschillen met betrekking tot investeringen tussen Staten en onderdanen van andere Staten en op 18 maart 1965 hebben zij beslist de hierbijgevoegde tekst van het Verdrag aan de Regeringen van de landen die lid zijn van de Bank ter goedkeuring voor te leggen. Deze beslissing van de Beheerders impliceert van zelfsprekend niet dat de Regeringen vertegenwoordigd door een Beheerder verplicht zijn de tekst ongewijzigd te aanvaarden.

3. De beslissing van de Beheerders werd genomen na een omvangrijk voorafgaand werk waarover meer details in paragrafen 6-8 hieronder. De Beheerders zijn ervan overtuigd dat het hierbijgevoegde Verdrag het standpunt weergeeft van die Regeringen, die voorstander zijn van de instelling, door middel van een intergouvernementeel akkoord, van mechanismen en procedures voor de beslechting van investeringsgeschillen die Staten en buitenlandse investeerders aan bemiddeling of arbitrage wensen te onderwerpen. Zij zijn er eveneens van overtuigd dat het Verdrag een geschikte basis vormt voor de instelling van deze mechanismen en procedures. Bijgevolge wordt het Verdrag voor onderzoek aan de Regeringen van de lidstaten toegezonden met het oog op ondertekening, bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

4. De Beheerders vestigen de aandacht op de bepalingen van artikel 68 (2) luidens welk het Verdrag in werking treedt 30 dagen na het tijdstip van nederlegging, bij de Bank die als depositeers optreedt, van de twintigste akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

5. De hierbijgevoegde tekst van het Verdrag, in de Engelse, de Franse en de Spaanse taal, werd in het archief van de Bank die als depositeers optreedt nedergelegd en ter ondertekening opengesteld.

II.

6. Het probleem van het nut en de mogelijkheid om onder auspiciën van de Bank een officieel mechanisme in te stellen voor de beslechting door bemiddeling en arbitrage van investeringsgeschillen tussen Staten en buitenlandse investeerders is voor het eerst aan de Raad van Gouverneurs van de Bank voorgelegd tijdens de zeventiende jaarlijkse vergadering te Washington, D.C., in september 1962. Tijdens deze vergadering heeft de Raad van Gouverneurs, bij resolutie n° 174, aangenomen op 18 september 1962, de Beheerders verzocht de kwestie ter studie te nemen.

7. Na een aantal officieuze gesprekken, op grond van de documenten die door de diensten van de Bank werden uitgewerkt, hebben de Beheerders aan de Bank opdracht gegeven raadgevende vergaderingen samen te roepen bestaande uit juridische deskundigen die door de Regeringen van de lidstaten zouden worden aangekondigd om de kwestie nader te onderzoeken. De raadgevende vergaderingen werden op regionaal vlak gehouden te Addis-Abeba (16-20 december 1963), Santiago de Chili (3-6 februari 1964), Genève (17-21 februari 19(4) en Bangkok (27 april - 1 mei 1964), met de administratieve medewerking van de Economische Commissies van de Verenigde Naties en van het Europees Bureau van de Verenigde Naties; als basis van bespreking, namen zij een voorontwerp van Verdrag inzake de beslechting van geschillen met betrekking tot investeringen tussen Staten en onderdanen van andere Staten; dit voorontwerp werd door de diensten van de Bank uitgewerkt aan de hand van de meningen die door de Beheerders tijdens hun vergaderingen, alsook door de Regeringen werden uitgebracht. De juridische deskundigen van 86 landen namen aan deze vergaderingen deel.

8. Op grond van de voorbereidende werkzaamheden en van de tijdens de raadgevende vergaderingen uitgebrachte meningen, hebben de Beheerders een verslag voorgelegd aan de negentiende jaarlijkse Vergadering van de Raad van Gouverneurs te Tokyo in september 1964, met als besluit dat het wenselijk ware de institutionele mechanismen waarvan sprake in het leven te roepen en zulks in het kader van een Intergouvernementeel akkoord. De Raad van Gouverneurs heeft de resolutie aangenomen welke overgenomen is in paragraaf 1 van dit Verslag, en de Beheerders zijn dienovereenkomstig begonnen met de opstelling van dit Verdrag. Om tot een voor het grootst mogelijke aantal Regeringen aanvaardbare tekst te komen, heeft de Bank de lidstaten uitgenodigd vertegenwoordigers aan te stellen om als leden van een Juridisch Comité de Beheerders in hun taak bij te staan. Dit Comité vergaderde te Washington van 23 november tot 11 december 1964 en de Beheerders houden er aan, hun dank te betuigen voor de waardevolle hulp die hun verleend werd door de vertegenwoordigers van de 61 lidstaten die aan de werkzaamheden van het Comité hebben deelgenomen.

III.

9. Door bijgevoegd Verdrag aan de Regeringen voor te leggen willen de Beheerders de samenwerking tussen de landen op het gebied van de economische ontwikkeling versterken. De oprichting van een

institution destinée à faciliter le règlement des différends entre Etats et investisseurs étrangers peut constituer une étape importante vers l'établissement d'un climat de confiance mutuelle et permettre ainsi de stimuler un plus large accès du capital International aux pays qui désirent l'attirer chez eux,

10. Les Administrateurs reconnaissent que les différends relatifs aux investissements, sont normalement résolus par les procédures administratives, judiciaires ou arbitrales prévues par le droit du pays où l'investissement en cause est effectué. Cependant l'expérience montre qu'il peut exister des différends que les parties elles-mêmes désirent résoudre par d'autres moyens; les accords d'investissement conclus récemment montrent que tant les Etats que les investisseurs estiment fréquemment que leur intérêt mutuel est de prévoir des modes de règlement international.

11. La présente Convention mettrait à leur disposition des modes de règlement conçus en tenant compte de la nature particulière des différends en question, ainsi que du caractère des parties auxquelles elle serait applicable. Elle établirait des mécanismes de conciliation et d'arbitrage par des personnalités indépendantes particulièrement qualifiées, selon des règles connues et acceptées à l'avance par les parties intéressées. Ces mécanismes assureraient notamment qu'un gouvernement ou un investisseur ayant donné son accord au principe de la conciliation ou de l'arbitrage sous l'égide du Centre ne pourrait plus retirer son accord unilatéralement.

12. Les Administrateurs estiment que le capital privé continuera de s'investir dans les pays offrant un climat favorable à des investissements intéressants, et suffisamment sains, même si lesdits pays n'adhèrent pas à la Convention ou, bien qu'ils y aient adhéré, ne font pas usage des mécanismes du Centre. En revanche, l'adhésion d'un pays à la Convention pourrait constituer un attrait additionnel et stimuler un large apport de capitaux privés internationaux dans son territoire, ce qui correspond à l'objet principal de la Convention,

13. Bien que l'objectif général de la Convention soit d'encourager l'investissement privé international, les dispositions de la Convention sont conçues en vue de maintenir l'équilibre entre les intérêts des investisseurs et ceux des Etats hôtes. En outre, la Convention permet tant aux Etats, hôtes qu'aux investisseurs d'entamer la procédure et les Administrateurs ont eu pour constante préoccupation de prévoir des dispositions qui répondent aux besoins des deux situations,

H. La plupart des dispositions de la Convention ci-jointe se suffisent à elles-mêmes. Un bref commentaire sur les principaux aspects de la Convention peut, néanmoins, faciliter l'examen du texte par les gouvernements.

IV.

Le Centre International pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements.

Généralités.

15. La Convention institue le Centre International pour le Règlement des Différends relatifs aux Investissements, en tant qu'institution internationale autonome (art. 18-24). L'objet du Centre est «d'offrir des moyens de conciliation et d'arbitrage pour régler les différends relatifs aux Investissements, ...» [art. 1 (2)]. Le Centre ne l'emprira pas lui-même les fonctions de conciliateur ou d'arbitre. Ces fonctions appartiendront aux Commissions de Conciliation et aux Tribunaux Arbitraux constitués conformément aux dispositions de la Convention.

16. La Banque ayant parrainé la création de l'institution, fournira au Centre les locaux du siège (art. 2) et, dans le cadre d'arrangements à prendre par les deux institutions, tous autres services et installations administratifs [art. 6 (d) J].

17. En ce qui concerne le financement du Centre (art. 17), les Administrateurs ont décidé que la Banque serait prête à fournir gratuitement des bureaux au Centre, tant que le siège de celui-ci coïnciderait avec celui de la Banque et à garantir, dans des limites raisonnables, le financement des principaux frais généraux du Centre pendant un nombre d'années à déterminer après sa création,

18. Simplicité et économie compatibles avec l'exercice efficace des fonctions du Centre caractérisent sa structure. Les organes du Centre sont le Conseil Administratif (art. 4-8) et le Secrétariat (art. 9.11). Le Conseil Administratif est composé d'un représentant de chaque Etat contractant, ne recevant aucune rémunération du Centre. Chaque membre du Conseil dispose d'une voix et les décisions du Conseil sont

instilling die bestemd is om de beslechting van geschillen tussen Staten en buitelandse investeerders te vergemakkelijken, kan op belangrijke wijze bijdragen tot de schepping van een klimaat van wederzijds vertrouwen en aldus de toevoer aanwakkeren van het internationaal particulier kapitaal naar de landen die er geen beroep wensen op te doen,

10. De Beheerders erkennen dat de geschillen betreffende investeringen normaal worden opgelost door de administratieve, rechterlijke of scheidsrechterlijke procedures, overeenkomstig het recht van het land waar bedoelde investeringen plaatsvinden. De ervaring leert nochtans dat er geschillen kunnen bestaan die de partijen zelf met andere middelen wensen op te lossen, de onlangs gesloten investingsakkoorden tonen aan dat zowel de Staten, als de investeerders meermaals van oordeel zijn dat het in hun betder belang is, internationale beslechtsprocedures vast te leggen,

11. Dit Verdrag zou voorzien in beslechtsmiddelen die dusdanig opgevat zijn dat rekening wordt gehouden met de bijzondere aard van de te beslechten geschillen en met de hoedanigheid van de partijen waarop het van toepassing zou zijn. Het zou mogelijkheden openstellen voor hemdeling en arbitrage door onafhankelijke en uitzonderlijk bevoegde personaliteiten, overeenkomstig gekende en door belanghebbende partijen vooruit aanvaarde voorschriften. Dit zou o.m. de zekerheid geven dat een regering of een investeerder, die zich akkoord hebben verklaard om een geschil te onderwerpen aan bemiddeling of arbitrage onder auspiciën van het Centrum, hun beslissing niet eenzijdig kunnen intrekken.

12. De Beheerders zijn van oordeel dat het particulier kapitaal eerder zal worden geïnvesteerd in de landen die een gunstig klimaat bieden voor interessante en veilige investeringen, zelfs indien gezeqde landen niet toetreden tot het Verdrag of, hoewel zij toetreden zijn, geen gebruik maken van de mogelijkheden van het Centrum. Daarentegen kan de toetreding tot het Verdrag een additionele aantekening betekenen en een ruime toevoer van internationaal particulier kapitaal naar het grondgebied van een land bevorderen, wat dan toch het hoofddoel blijft.

13. Ofschoon het Verdrag ertoe strekt de internationale particuliere investering te bevorderen, zijn de bepalingen ervan derwijze geformuleerd dat de belangen van de investeerders en die van de Gaststaten in evenwicht blijven. Het Verdrag biedt ten andere zowel aan de Gaststaten als aan de Investeerders de mogelijkheid om de procedure in te stellen en de Beheerders waren er bestendig om bekommerd geschikte bepalingen voor te stellen voor beide eventualiteiten.

H. Het grootste gedeelte der bepalingen van het bijgevoegde Verdrag vraagt geen nadere uitleg. Niettemin kan een beknopt commentaar van de bijzondere punten de Regeringen nuttig zijn bij het bestuderen van de tekst,

IV,

Het Internationaal Centrum voor Beslechting van Investeringsgeschillen.

Algemeenheden.

15. Bij het Verdrag wordt opgericht het Internationaal Centrum voor Beslechting van Investeringsgeschillen, dat een autonome internationale instelling is (art. 18-24). Het doel van het Centrum is «de gelegenheid te openen voor bemiddeling en arbitrage ter beslechting van geschillen met betrekking tot investeringen ...» [art. 1 (2)]. Het Centrum zelf vervult niet de functies van bemiddelaar of arbitre. Deze functies berusten bij de bemiddelingscommissies en bij de acheldsrechten samengesteld overeenkomstig de bepalingen van het Verdrag.

16. De Bank die de oprichting van de instelling bewerkstelligde, zal lokalen voor het Centrum beschikbaar stellen (art. 2) alsook alle andere administratieve diensten en installaties [art. 6 (d) J. in het kader van regelingen te treffen tussen beide instellingen.

17. Wat de financiering van het Centrum betreft (art. 17) hebben de Beheerders besloten dat de Bank bereid is kosteloos kantoren ter beschikking van het Centrum te stellen zolang de zetel ervan op dezelfde plaats, als die van de Bank is gevestigd en, binnen redelijke perken, de financiering van de voornaamste algemene kosten van het Centrum te dragen tijdens een nader te bepalen aantal jaren na de oprichting ervan.

18. Eenvoud en spaarzaamheid in zover verenigbaar met een doeltreffende uitoefening van de functies van het Centrum kenmerken de structuur ervan. De organen van het Centrum zijn de Raad van Bestuur (art. 4-8) en het Secretariaat (art. 9.11). De Raad van Bestuur wordt gevormd door een vertegenwoordiger van iedere Verdragsluitende Staat; deze personen ontvangen geen bezoldiging van het Centrum.

prises il la majorité des voix, sauf quand une majorité différente est requise par la Convention. Le Président de la Banque assume d'office la Présidence du Conseil mais ne vote pas. Le Secrétariat est composé d'un Secrétaire Général, d'un ou de plusieurs Secrétaires Généraux Adjoints et du personnel. Pour permettre une certaine souplesse, la Convention prévoit la possibilité d'avoir plusieurs Secrétaires Généraux Adjoints, mais les Administrateurs n'envisagent pas pour l'instant la nécessité pour le Centre d'avoir plus de deux hauts fonctionnaires travaillant à plein temps. L'Article 10 prévoit que le Secrétaire Général et tout Secrétaire Général Adjoint sont élus, sur présentation par le Président, par le Conseil Administratif statuant à la majorité des deux tiers de ses membres et limite la durée de leurs fonctions à une période ne pouvant excéder six ans ; ils sont rééligibles. Les Administrateurs estiment que la première élection, qui aura lieu peu après l'entrée en vigueur de la Convention, devrait être effectuée pour une courte période de manière à ne pas priver les Etats adhérents à la Convention après son entrée en vigueur de la faculté de participer à la désignation des hauts fonctionnaires du Centre. L'Article 10 limite également la possibilité pour ces fonctionnaires d'assumer d'autres tâches que leurs fonctions officielles.

Fonctions du Conseil Administratif.

19. Les principales fonctions du Conseil Administratif sont l'élection du Secrétaire Général et du ou des Secrétaires Généraux Adjoints, l'adoption du budget du Centre et des règlements administratifs et financiers, ainsi que des règlements gouvernant l'introduction et le déroulement des procédures de conciliation et l'arbitrage. Toute décision en ces matières requiert la majorité des deux tiers des membres du Conseil.

Fonctions du Secrétaire Général.

20. La Convention attribue au Secrétaire Général diverses fonctions administratives telles que celles de représentant, greffier et principal fonctionnaire du Centre [Art. 7 (1), II, 16 (3), 25 (4), 28, 36, 49 (1), 50 (1), 51 (1), 52 (1), 54 (2), 59, 60 (1), 63 (b) et 65]. En outre, le Secrétaire Général a le pouvoir de refuser l'enregistrement d'une demande de conciliation ou d'arbitrage et par conséquent de prévenir l'introduction des procédures en question s'il estime, sur la base des renseignements fournis par le demandeur, que le différend excède manifestement la compétence du Centre [art. 28 (3) et 36 (3)]. Ce pouvoir limité s'opère « à tri » entre les demandes de conciliation ou d'arbitrage est conféré au Secrétaire Général dans le but d'éviter l'embarras qui pourrait résulter pour une partie (particulièrement un Etat) de l'introduction de procédures dirigées contre elle à l'occasion d'un différend qu'elle n'a pas accepté de soumettre au Centre. ainsi que la possibilité de faire jouer les mécanismes du Centre lorsque, pour d'autres raisons, le différend excède clairement la compétence du Centre, par exemple lorsque le demandeur ou l'autre partie n'ont pas qualité pour être parties aux procédures prévues par la Convention.

Les Listes.

21. L'article 3 oblige le Centre à tenir une liste de Conciliateurs et une liste d'Arbitres tandis que les articles 12-16 décrivent le mode et les conditions de désignation des personnes figurant sur ces listes. L'article 14 (1) en particulier a pour but de donner toutes assurances quant à la haute compétence des personnes inscrites sur ces listes et leur capacité d'exercer leurs fonctions en toute indépendance. En vue de conserver la plus grande souplesse aux mécanismes prévus, la Convention permet aux parties de désigner des conciliateurs et arbitres ne figurant pas sur les listes, mais exige [art. 31 (2) et 34 (2)] que les personnes ainsi désignées aient les qualités prévues par l'art. 14 (1). Quand, en vertu des articles 30 ou 38, le Président est appelé à désigner un conciliateur ou un arbitre, son choix est limité aux personnes figurant sur les listes.

V,

Compétence du Centre.

22. L'expression «compétence du Centre» est utilisée dans la Convention pour désigner commodément les limites dans lesquelles les dispositions de la Convention s'appliquent et celles dans lesquelles les mécanismes du Centre peuvent être utilisés aux fins de procédures de

Ieder lid van de Raad beschikt over een stem en de beslissingen van de Raad worden bij meerderheid van stemmen genomen, behoudens wanneer een andere meerderheid door het Verdrag is vermeld. De President van de Bank is ex officio Voorzitter van de Raad van Bestuur, maar heeft geen stemrecht. Het Secretariaat bestaat uit een Secretaris-Generaal, een of meer plaatsvervangende Secretarissen-Generaal en verder personeel. Met het oog op een zekere soepelheid, is in het Verdrag bepaald dat er een of meer plaatsvervangende Secretarissen-Generaal kunnen zijn doch de Beheerders zijn van oordeel dat het Centrum momenteel niet meer dan twee hoge ambtenaren nodig heeft die er full-time werken. Artikel 10 bepaalt dat de Secretaris-Generaal en alle plaatsvervangende Secretarissen-Generaal op de voordracht van de Voorzitter worden gekozen door de Raad van Bestuur met een meerderheid van twee derden van zijn leden. Voor een tijdvak van ten hoogste zes jaar zijn zij herkiezbaar. De Beheerders oordelen dat de eerste verkiezing die na de inwerkingtreding van het Verdrag zal plaats hebben, voor een korte termijn zou moeten geschieden zodanig dat de Staten die tot het Verdrag toetreden na de inwerkingtreding ervan, in de mogelijkheid zouden verkeren deel te nemen aan de benoeming van de hoge functionarissen van het Centrum. Artikel 10 handelt eveneens over de beperkte mogelijkheid voor deze functionarissen andere beroepswerkzaamheden te verrichten dan hun officieel ambt.

Bevoegdheden en taken van de Raad van Bestuur.

19. De voornaamste bevoegdheden en taken van de Raad van Bestuur zijn de verkiezing van de Secretaris-Generaal en van een of meer plaatsvervangende Secretarissen-Generaal, vaststelling van de begroting van het Centrum en van de bestuurs- en financiële reglementen, vaststelling van de procedureregels voor het aanhangig maken van een bemiddeling- of arbitragegeding. De hierboven bedoelde besluiten worden door een meerderheid van twee derden der leden van de Raad genomen.

Het ambt van Secretaris-Generaal.

20. Lidens het Verdrag is de Secretaris-Generaal met diverse administratieve functies bekleed. Hij is o.m. de tegenwoordiger in rechten, de griffier en de hoogste ambtenaar van het Centrum. [Art. 7 (1), 11, 16 (3), 25 (4), 28, 36, 49 (1), 50 (1), 51 (1), 52 (1), 54 (2), 59, 60 (1), 63 (b) en 65]. De Secretaris-Generaal heeft daarenboven de bevoegdheid om de inschrijving van een request tot bemiddeling of tot arbitrage te weigeren en aldus de inleiding van de voorgenomen procedure te voorkomen indien hij, op grond van de in het request vervatte gegevens, van oordeel is dat het geschil duidelijk buiten het werktein van het Centrum valt. [art. 28 (3) en 36 (3)]. Deze beperkte bevoegdheid om een schiffing te doen tussen de requesten tot bemiddeling of tot arbitrage is aan de Secretaris-Generaal toegekend om de hinder te ondervangen die zou kunnen ontstaan voor een partij (inzonderheid een Staat) door het inleiden van een tegen haar gericht procedure naar aanleiding van een geschil dat zij niet heelt aanvaard aan het Centrum voor te leggen, alsook om te beletten dat de verschillende organen van het Centrum in werking zouden treden wanneer, om andere redenen, het geschil duidelijk buiten het werktein van het Centrum valt, zoals bijvoorbeeld in het geval dat de aanlegger of de andere partij er niet toe gerechtigd is partij te zijn in de procedures bepaald door het Verdrag.

De lijst.

21. Artikel 3 schrijft voor dat het Centrum een lijst aanhoudt van Bemiddelaars en van Arbiters; de artikelen 12 tot 16 bepalen de wijze waarop de op de lijsten voorkomende personen worden aangeduid en de voorwaarden waaraan zij moeten voldoen. Bepaaldelijk artikel 14 (1) beoogt alle waarborgen te verenigen nopens de erkende bevoegdheid van de voor de lijsten aangewezen personen en nopens hun onafhankelijkheid van oordeel. Om de ingestelde organen met de grootste soepelheid te doen werken, staat het Verdrag de partijen toe bemiddelaars en arbiters te benoemen die niet op de lijsten voorkomen, maar het bepaalt [art. 31 (2) en 34 (2)] dat de op deze wijze benoemde personen dienen te voldoen aan de in artikel 14 (1) gestelde eisen. Indien de Voorzitter, ingevolge de artikelen 30 of 31, een bemiddelaar of een arbiter moet henoemen, is zijn keuze beperkt tot de personen die op de lijst voorkomen.

V,

Werkterrein van het Centrum.

22. De uitdrukking «werktein van het Centrum» is in het Verdrag gebruikt om op gemakkelijke wijze de grenzen aan te duiden waarbinnen de bepalingen van het Verdrag toepassing vinden evenals die waarbinnen de organen van het Centrum kunnen worden gebruikt.

conciliation et d'arbitrage, Le Chapitre II de la Convention (art. 25-27) traite de la compétence du Centre.

Consentement,

23. Le consentement des parties est la pierre angulaire de la compétence du Centre. Ce consentement doit être donné par écrit; une fois donné, il ne peut plus être retiré unilatéralement [art. 25 (1)],

24. Le consentement des parties doit avoir été donné avant que le Centre ne soit saisi [mt. 28 (3) et 36 (3)], mais la Convention ne contient aucune précision, quant à la date à laquelle le consentement doit être donné. Il peut être donné, par exemple, dans une disposition d'un accord d'investissement prévoyant la soumission au Centre des différends auxquels il pourrait ultérieurement donner lieu, ou dans un compromis concernant un différend déjà né. La Convention n'exige pas que le consentement des deux parties soit exprimé dans le même acte juridique. C'est ainsi qu'un Etat hôte pourrait offrir, dans le cadre d'une législation destinée à promouvoir les investissements, de soumettre à la compétence du Centre les différends résultant de certaines catégories d'investissements, tandis que l'investisseur pourrait donner son consentement en acceptant l'offre par écrit.

25. Si le consentement des deux parties est une condition essentielle à la compétence du Centre, ce consentement ne suffit pas à lui seul pour qu'un différend tombe sous la compétence du Centre. Conformément au but de la Convention, la compétence du Centre est en outre limitée par la nature du différend et le caractère des parties intéressées.

Nature du différend.

26. L'Article 25 (1) prévoit que les différends doivent être des « différends d'ordre juridique qui sont en relation directe avec un investissement ». L'expression « différends d'ordre juridique » a été utilisée pour montrer clairement que si les conflits, de droit relèvent de la compétence du Centre, il n'en est pas de même des simples conflits d'intérêts. Le différend doit concerner soit l'existence ou l'étendue d'un droit ou d'une obligation juridique, soit la nature ou l'étendue des réparations dues pour rupture d'une obligation juridique.

27. Il n'a pas été jugé nécessaire de définir le terme « investissement », compte tenu du fait que le consentement des parties constitue une condition essentielle et compte tenu du mécanisme par lequel les Etats contractants peuvent, s'ils le désirent, indiquer à l'avance les catégories de différends qu'ils seraient ou ne seraient pas prêts à soumettre au Centre [Art. 25 (4)].

Parties au différend.

28. Pour qu'un différend relève de la compétence du Centre, il faut qu'une des parties soit un Etat contractant (ou une collectivité publique ou un organisme dépendant d'un Etat contractant) et que l'autre partie soit un « ressortissant d'un autre Etat contractant ». Ce terme, qui est défini à l'alinéa (2) de l'article 25, désigne aussi bien les personnes physiques que les personnes morales.

29. Il convient de noter qu'en vertu de la clause (a) de cet alinéa (2), une personne physique possédant la nationalité de l'Etat partie au différend ne sera pas admise à être partie aux procédures établies sous les auspices du Centre, même si elle possède en même temps la nationalité d'un autre Etat. Cette exclusion est absolue et ne peut être écartée même si l'Etat partie au différend y consent.

30. La clause (b) de l'alinéa (2) de l'article 25 qui traite des personnes morales est plus souple. Une personne morale ayant la nationalité de l'Etat partie au différend peut être partie aux procédures établies sous les auspices du Centre si l'Etat en question accepte de la considérer comme ressortissante d'un autre Etat contractant en raison du contrôle exercé sur elle par des intérêts étrangers.

Notifications par les Etats contractants

31. Bien qu'aucune procédure de conciliation ou d'arbitrage ne puisse être intentée contre un Etat contractant sans son consentement et bien qu'il n'existe aucune obligation pour un Etat contractant de donner son consentement à ces procédures, on a néanmoins estimé que l'adhésion à la Convention pourrait être interprétée comme laissant entendre que les Etats contractants considéreraient favorablement les demandes d'investisseurs visant à soumettre un différend au

pour de médiation et d'arbitrage. Hoofdstuk II van het Verdrag (art. 25-27) behandelt het werkterrein van het Centrum,

Toestemming.

23. Het werkterrein van het Centrum stoelt volledig op de toestemming van de partijen. Die toestemming moet schriftelijk worden gegeven en kan nadien niet meer eenzijdig worden ingetrokken [art. 25 (1)].

24. De toestemming moet worden gegeven alvorens de zaak bij het Centrum aanhangig is gemaakt [art. 28 (3) en 36 (3)] maar het Verdrag houdt geen bepaling in omtrent de datum van die toestemming. Zij kan onder meer worden gegeven in een der bepalingen van een investeringsovereenkomst waarin is vastgelegd dat alle verdere eventuele geschillen aan het Centrum zullen worden onderworpen of in een arbitrale overeenkomst over een reeds bestaand geschil. Het Verdrag schrijft niet voor dat de toestemming van de partijen ill. dezelfde rechtszaak te moet worden gegeven. Aldus is het zeer goed mogelijk dat een Gaststaat in de wetbepalingen die hij uitvaardigt ter bevestiging van investeringen een clause opneemt waarbij de geschillen nopens bepaalde investeringen in het werkterrein van het Centrum vallen, terwijl de investeerder van zijn kant zijn instemming door een schriftelijk akkoord kan betuigen.

25. Hoewel de toestemming van beide partijen een wenselijke voorwaarde is voor de bevoegdheid van het Centrum, volstaat deze toestemming op zichzelf alleen niet opdat een geschil binnen het werkterrein van het Centrum zou vallen. Overeenkomstig het doel van het Verdrag, is de bevoegdheid van het Centrum bovendien beperkt door de aard van het geschil en de hoedanigheid van de belanghebbende partijen.

Aard van het geschil.

26. Artikel 25 (1) bepaalt dat de geschillen « rechtsgeschillen » moeten zijn « welke rechtstreeks voortvloeien uit een investering ». De uitdrukking « rechtsgeschillen » werd gebezigd om duidelijk aan te tonen dat indien rechtsconflicten tot de bevoegdheid van het Centrum behoren, dit niet het geval is waar het gaat om gewone belangenconflicten. Het geschil moet betrekking hebben op het bestaan of de omvang van een recht of van een juridische verbintenis, ofwel op de aard of de omvang van de verschuldigde schadevergoedingen wegens niet-naleving van een juridische verbintenis.

27. Men heeft het niet nodig geacht een bepaling van de term « investering » te geven, rekening houdend met het feit dat de instemming van de partijen een essentiële voorwaarde is en rekening houdend met het mechanisme volgens hetwelk de Verdragsluitende Staten, indien zij het wensen, vooruit de soorten van geschillen mogen aanduiden, die zij al dan niet berocd zijn aan het Centrum te onderwerpen [art. 25 (4)].

Partijen bij het geschil.

28. Opdat een geschil tot het werkterrein van het Centrum zou behoren moet een der partijen een Verdragsluitende Staat (of een samenstellend deel of orgaan van die Staat) en de andere partij « een onderdaan van een andere Verdragsluitende Staat » zijn. Deze term, die omschreven wordt in lid (2) van artikel 25, slaat zowel op natuurlijke personen als op rechtspersonen.

29. Er moet worden aangetipt dat luidens clause (a) van dit lid (2) een natuurlijke persoon die de nationaliteit van de Staat bezit die partij is bij het geschil, niet zal worden toegelaten tot de onder auspiciën van het Centrum ingestelde procedures, zelfs indien hij eveneens de nationaliteit bezit van een andere Staat. Deze uitsluiting is onvoorwaardelijk en er kan niet van afgeweken worden zelfs niet indien de Staat die partij is bij het geschil ermee instemt.

30. De clause (b) van lid (2) van artikel 25 die handelt over de rechtspersonen is soepeler. Iedere rechtspersoon die de nationaliteit bezit van de Staat die partij is bij het geschil mag partij zijn in de onder auspiciën van het Centrum ingestelde procedures, indien deze Staat aanvaardt deze rechtspersoon te beschouwen als onderdaan van een andere Verdragsluitende Staat wegens de overwegend buitenlandse belangen bij deze rechtspersoon.

Kennisgeving door de Verdragsluitende Staten.

31. Hoewel geen enkele mediations- of arbitrageprocedure tegen een Verdragsluitende Staat mag worden ingesteld zonder diens toestemming en hoewel geen enkele verplichting bestaat voor een Verdragsluitende Staat om zijn toestemming tot deze procedures te verleenen, heeft men niettemin gemiddeld dat de toetreding tot het Verdrag zou kunnen uitgelegd worden als zouden de Verdragsluitende Staten gunstig staan tegenover de aanvragen van investeerders om een geschil

Centre. On a fait remarquer à cet égard qu'il pourrait y avoir des catégories de différends relatifs aux investissements que les gouvernements ne jugeraient pas susceptibles d'être soumis au Centre ou que leur loi nationale leur interdirait de soumettre au Centre. Pour éviter tout risque de malentendu sur ce point, l'article 25 (4) autorise expressément les Etats contractants à indiquer au Centre à l'avance, s'ils le désirent, les catégories de différends qu'ils envisageraient ou non de soumettre au Centre. Cette disposition précise que la déclaration par un Etat contractant qu'il envisagerait de soumettre une certaine catégorie de différends au Centre serait faite à titre d'information seulement et ne constituerait pas le consentement requis pour qu'un différend relève de la compétence du Centre. Bien entendu, une déclaration excluant certaines catégories de différends ne serait pas considérée comme une réserve apportée à la Convention par l'Etat intéressé.

De l'arbitrage comme mode exclusif de règlement.

32. On peut présumer quand un Etat et un investisseur s'entendent pour recourir à l'arbitrage et ne se réservent pas le droit de recourir à d'autres modes de règlement ou n'exigent pas l'épuisement préalable d'autres voies de recours. L'intention des parties est de recourir à l'arbitrage à l'exclusion de tout autre mode de règlement. Cette règle d'interprétation figure expressément dans la première phrase de l'article 26. Pour qu'il soit bien clair que l'intention n'est pas de modifier les règles de droit international concernant l'épuisement des recours internes, la deuxième phrase reconnaît expressément aux Etats le droit d'exiger l'épuisement préalable desdits recours.

Plaintes déposées par l'Etat de l'investisseur.

33. Quand un Etat hôte accepte de soumettre au Centre un différend avec un investisseur et donne ainsi à l'investisseur accès direct à une instance internationale, l'investisseur ne devrait pas pouvoir demander à son Etat d'espouser sa cause et cet Etat ne devrait pas avoir le droit de le faire. En conséquence, l'article 27 interdit expressément à un Etat contractant d'accorder la protection diplomatique ou de formuler une revendication internationale au sujet d'un différend que l'un de ses ressortissants et un autre Etat contractant ont consenti à soumettre ou ont soumis à l'arbitrage dans le cadre de la Convention, sauf si l'Etat partie au différend refuse de se conformer à la sentence rendue en l'espèce.

VI.

Procédures prévues par la Convention.

Introduction des procédures.

34. Les procédures sont intentées par une requête adressée au Secrétaire Général (art. 28 et 36). Après enregistrement de la requête, la Commission de Conciliation ou, selon le cas, le Tribunal arbitral, est constitué (voir alinéa 20 ci-dessus quant au droit du Secrétaire Général de refuser l'enregistrement de la requête).

Constitution des Commissions de Conciliation et des Tribunaux Arbitraux.

35. Si la Convention laisse aux parties une large discrétion quant à la constitution des Commissions et Tribunaux, elle s'attache néanmoins à empêcher que la procédure n'échoue par suite du défaut d'accord des parties ou du manque de coopération de l'une d'elles (cf. respectivement les art. 29-30 et les art. 37-38).

36. Le fait que les parties sont libres de désigner des conciliateurs et des arbitres ne figurant pas sur les listes déjà été mentionné (cf. alinéa 21 ci-dessus). Si la Convention ne limite pas ce choix des conciliateurs sur la base de leur nationalité, l'article 39 pose néanmoins le principe que la majorité d'un Tribunal Arbitral ne doit pas être composée de ressortissants de l'Etat partie au différend ou de l'Etat dont un ressortissant est partie au différend. Ce principe aura vraisemblablement pour effet d'empêcher des personnes possédant les nationalités en question de faire partie de tout tribunal qui n'est pas composé de plus de trois membres. Toutefois, cette règle ne s'appliquera pas au cas où tous les arbitres du Tribunal auront été désignés par accord entre les parties.

aan het Centrum voor te leggen. Men heeft hieromtrent de benadering gemaakt dat er met betrekking tot de investeringen categorieën van geschillen zouden kunnen zijn waarvan de regelingen zouden menen dat zij niet geschikt zijn om aan het Centrum te worden voorgelegd of die hun nationale wet verbiedt aan het Centrum voor te leggen. Ter vermijding van ieder mogelijk misverstand op dit punt, worden de Verdragsluitende Staten bij artikel 25 (4) uitendeljk gemachtigd, indien zij het wensen, het Centrum vooraf in kennis te stellen van de categorieën van geschillen welke naar hun oordeel al dan niet in aanmerking komen om aan het Centrum voorgelegd te worden. Deze bepaling preciseerd dat de kennisgeving door een Verdragsluitende Staat dat hij voornemens is een bepaalde categorie van geschillen aan dit Centrum voor te leggen, slechts als informatie geldt en niet de toestemming vormt die vereist is om het geschil bij het Centrum aanhangig te maken. Welverstaan zou een kennisgeving waarbij sommige categorieën van geschillen worden uitgesloten, niet worden beschouwd als een reserve door de betrokken Staat gemaakt ten aanzien van het Verdrag.

Arbitrage als uitsluitend beslechtingsmiddel.

32. Men mag veronderstellen dat wanneer een Staat en een investeerder overeenkomen een geschil bij arbitrage te beslechten en zich niet het recht voorbehouden andere beslechtingsmiddelen aan te wenden en niet eisen dat andere gerechtelijke middelen vooraf zijn uitgeput, de partijen het inzicht hebben arbitrage aan te wenden, met uitsluiting van ieder ander beslechtingsmiddel. Deze interpretatie blijkt duidelijk uit de eerste zin van artikel 26. Om duidelijk te laten blijken dat de bedoeling niet is enige wijziging te brengen in de regels van het internationaal recht nopens de uitputting van de nationale gerechtelijke middelen, wordt in de tweede zin uiteindelijk gezegd dat een Verdragsluitende Staat kan eisen dat deze beslechtingsmiddelen vooraf zijn uitgeput.

Klachten ingediend door de Staat van de investeerder.

33. Wanneer een Staat aanvaardt een geschil met een investeerder aan het Centrum voor te leggen en de investeerder elders in de gelegenheid stelt zich tot een internationaalorgaan te wenden, zou de investeerder aan de Staat waarvan hij onderdaan is niet mogen vragen zijn zaak tot de zijne te maken en die Staat zou het recht niet mogen hebben zulks te doen. Dienvolgens wordt bij artikel 27 uitdrukkelijk verbeden dat een Verdragsluitende Staat diplomatieke bescherming verleent of een volkenrechtelijke eis stelt met betrekking tot een geschil, dat een van zijn onderdanen en een andere Verdragsluitende Staat zijn overeengekomen aan arbitrage volgens dit Verdrag te onderwerpen of reeds onderworpen hebben, tenzij de andere Verdragsluitende Staat zich niet heeft gedragen overeenkomstig de inzake dat geschil gewezen uitspraak en deze niet heeft nagekomen.

VI.

Procedures waarin het Verdrag voorziet.

Aanhangigheden van de procedures.

34. De procedures worden aanhangig gemaakt door een tot de Secretaris-Generaal gericht request (art. 28 en 36). Na inschrijving van het request, wordt de Bemiddelingscommissie of, naargelang het geval, het Scheidsgerecht samengesteld (zie alinea 20 hogerop, „Aankomst van de Secretaris-Generaal”, wat het recht van deze laatste betreft, om de inschrijving van het request te weigeren).

Samstelling van de Bemiddelingscommissies en van de Scheidsgerichten.

35. Indien het Verdrag een zekere vrijheid aan de partijen toekent wat de samenstelling van de Bemiddelingscommissies en de Scheidsgerichten betreft, wil het nochtans verhinderen dat de procedure niet zou doorgaan bij gemis aan overeenstemming tussen de partijen of door een tekort aan medewerking van een hunner (cf. respectievelijk de art. 29-30 en de art. 37-38).

36. Het feit dat het de partijen vrij staat bemiddelaars en arbiters aan te wijzen die niet op de lijsten voorkomen is reeds aangestipt (cf. art. 21 supra). Hoewel het Verdrag geen beperking oplegt wegens nationaliteit bij de keuze van de bemiddelaars, wordt in artikel 39 niettemin het beginsel gesteld dat de meerderheid der arbiters van een scheidsgerecht dient onderdaan te zijn van andere staten dan de Staat wiens onderdaan partij is bij het geschil. Dit beginsel zal waarschijnlijk tot gevolg hebben dat personen die deze nationaliteit bezitten belet worden deel uit te maken van een gerecht dat niet uit meer dan drie leden is samengesteld. Deze regel is evenwel niet van toepassing indien de partijen alle arbiters van het scheidsgerecht in onderlinge overeenstemming hebben benoemd.

*Procédures de conciliation; pouvoirs et fonctions
des Tribunaux Arbitraux,*

37, D'une façon générale, les dispositions des articles 32-35 se rapportant à la procédure de conciliation et celles des articles 41-49 concernant les pouvoirs et fonctions des Tribunaux Arbitraux ainsi que les sentences rendues par ces Tribunaux s'expliquent d'elles-mêmes. Les différences entre les deux séries de dispositions reflètent la distinction fondamentale entre la procédure de conciliation dont le but consiste à essayer de rapprocher les parties et la procédure d'arbitrage dont l'objet est d'obtenir une décision du Tribunal s'imposant aux parties au différend.

38, L'article 41 réaffirme le principe bien établi que les tribunaux internationaux doivent être juges de leur propre compétence et l'article 32 applique le même principe aux Commissions de Conciliation. Il convient de noter à cet égard que le droit du Secrétaire Général de refuser l'enregistrement d'une requête en conciliation ou en arbitrage (cf. alinéa 20 ci-dessus) est défini très étroitement de façon à ne pas empiéter sur les prérogatives des Commissions et Tribunaux quant à la détermination de leur propre compétence, et, d'autre part, que l'enregistrement d'une requête par le Secrétaire Général n'empêche évidemment pas une Commission ou un Tribunal de décider que le différend ne relève pas de la compétence du Centre.

39, Etant donné le caractère consensuel des procédures prévues par la Convention, les parties à une procédure de conciliation ou d'arbitrage peuvent se mettre d'accord sur les règles de procédure à appliquer. Toutefois, le Règlement de Conciliation et le Règlement d'Arbitrage adoptés par le Conseil Administratif s'appliqueront dans la mesure où les parties n'en auraient pas convenu autrement (art. 33 et 41).

40, En vertu de la Convention, un Tribunal Arbitral est tenu d'appliquer le droit désigné par les parties. A défaut d'accord, le Tribunal doit appliquer le droit de l'Etat partie au différend (sauf si le droit de cet Etat prévoit l'application d'un autre droit), et toute règle de droit international applicable en l'espèce. Le terme « droit international » doit ici être interprété au sens de l'article 38 (1) du Statut de la Cour Internationale de Justice, compte tenu cependant du fait que cet article 38 est destiné à s'appliquer à des différends internationaux (1).

Reconnaissance et exécution des sentences arbitrales.

41, L'article 53 déclare que la sentence est obligatoire à l'égard des parties et ne peut être l'objet d'aucun appel ou autre recours, à l'exception de ceux prévus par la Convention. Les recours prévus sont la révision (art. 51) et l'annulation (art. 52). En outre, une partie peut demander à un Tribunal qui aurait omis de se prononcer sur toute question qui lui aurait été soumise, de compléter sa sentence [art. 49 (2) 1]; elle peut également demander l'interprétation de la sentence (art. 50).

42, Sous réserve du cas de suspension à l'exécution conformément aux dispositions de la Convention et à l'occasion d'un des recours ci-dessus mentionnés, les parties sont tenues de donner effet à la sentence et l'article 54 exige que tout Etat contractant reconnaisse le caractère obligatoire de la sentence et assure l'exécution des obligations pécuniaires qui en découlent comme s'il s'agissait d'un jugement définitif d'un tribunal national. En raison des différences existant entre les techniques juridiques suivies dans les pays de « common law » et de « civil law », ainsi

(1) L'article 38 (1) du Statut de la Cour Internationale de Justice est rédigé de la façon suivante:

« 1. La Cour, dont la mission est de régler conformément au droit international les différends qui lui sont soumis, applique:

a) les conventions internationales, soit générales, soit spéciales, établissant des règles expressément reconnues par les Etats, en litige;

b) la coutume internationale comme preuve d'une pratique générale acceptée, comme étant le droit;

c) les principes généraux de droit reconnus par les nations civilisées;

d) sous réserve de la disposition de l'article 59, les décisions judiciaires et la doctrine des publicistes les plus qualifiés des différentes nations, comme moyen auxiliaire de détermination des règles de droit. ~

*Bemiddelingsgeding: bevoegdheden en functies
van de Scheidsrechter.*

37, Over het algemeen behoeven de bepalingen van artikelen 32-35 betreffende het bemiddelingsgeding en die van artikelen 41-49 betreffende de bevoegdheden en functies van de Scheidsrechter en de uitspraken van deze gerechten geen toelichting. De verschillen tussen de twee reeksen bepalingen weerspiegelen het fundamentele onderscheid tussen het bemiddelingsgeding, waarvan het doel is te trachten de partijen te verzocnen, en het arbitragegeding dat ten doel heeft een voor de partijen blij het geschil bindende uitspraak van het Scheidsrecht te bekomen.

38, Artikel 41 bevestigt het algemeen aanvaarde beginsel dat de internationale gerechten over hun eigen bevoegdheid beslissen en artikel 32 past datzelfde beginsel toe op de Bemiddelingscommissies. In dit verband dient te worden aangestipt dat het recht van de Secretaris-Generaal om de inschrijving van een request tot bemiddeling of tot arbitrage te weigeren streng is omschreven ten einde geen inbreuk te maken op de prerogatieven van de Commissies en Gerechten met betrekking tot de vaststelling van hun eigen bevoegdheid en, anderzijds, dat de inschrijving van een request door de Secretaris-Generaal natuurlijk niet belet dat een commissie of een Gerecht kan beslissen dat het geschil niet binnen het werkkterrein van het Centrum valt.

39, Gelet op het consensueel karakter van de door de Overeenkomst bepaalde procedures, kunnen de partijen bij een bemiddelings- of bij een arbitragegeding de te volgen procedureregels in onderling overeenstemming vaststellen. Tenzij de partijen anders overeenkomen worden nochtans de door de Raad van Bestuur vastgestelde Procedureregels voor Bemiddeling en Procedureregels voor Arbitrage toegepast (art. 33 en 44).

40, Krachtens de Overeenkomst past het Scheidsrecht het recht toe dat door de partijen is aangegeven. Bij gebreke van overeenstemming past het scheidsrecht het recht toe van de Verdragsluitende Staat, die partij is bij het geschil (behalve indien het recht van deze Staat bepaalt dat een ander recht moet worden toegepast) alsmede die volkenrechtelijke regels, welke van toepassing kunnen zijn op de zaak. De term « volkenrecht » dient hier uitgelegd zoals in artikel 38 (1) van het Statuut van het Internationaal Hof van Justitie, met inachtneming evenwel van het feit dat dit artikel 38 bestemd is om te worden toegepast op geschillen tussen Staten.

Erkenning en ten uitvoerlegging vlin de arbitrale uitspreken.

41, Artikel 53 stelt dat de uitspraak bindend is voor partijen en niet onderworpen is aan beroep of enig ander rechtsmiddel met uitzondering van die voorzien in dit Verdrag. De verhaalmiddelen waarin voorzien is, zijn de revisie (art. 51) en de vernietiging (art. 52). Bovendien kan een partij een gerecht dat verzuimd heeft in zijn uitspraak te beslissen over een vraagpunt dat hem werd voorgelegd, verzoeken zijn uitspraak aan te vullen [art. 49 (2) 1]; zij kan eveneens om interpretatie van de uitspraak verzoeken (art. 50).

42, Behalve wanneer de tenuitvoerlegging is geschorst overeenkomstig de bepalingen van het Verdrag en wanneer een der hogervermelde middelen van voortzetting wordt aangewend, zijn partijen ertoe gehouden gevolg te geven aan de uitspraak, en artikel 54 eist dat iedere Verdragsluitende Staat het bindend karakter van de uitspraak erkent en voor de tenuitvoerlegging van de financiële verplichtingen die eruit voortvloeien zorg draagt, als ware zij een in kracht van gewijsde gegaan vonnis van een gerecht van die Staat. Om reden van de bestaan-

(1) Artikel 38 (1) van het Internationale Gerechtshof luidt als volgt:

« 1. Het Hof, dat tot taak heeft, de aan zijn oordeelonderworpen geschillen te beslissen, in overeenstemming met het Internationale recht, moet toepassen:

a) internationale overeenkomsten, zowel van algemene als van bijzondere aard, welke regelen vaststellen, die uitdrukkelijk door de bij het geschil betrokken Staten zijn erkend;

b) internationale gewoonte als bewijs van een algemene als recht aanvaarde praktijk;

c) de door de beschaaftde volken erkende algemene rechtsbeginselen;

d) onder voorbehoud van de bepaling van artikel 59, rechterlijke beslissingen en de leerstellingen van de meest bevoegde schijvers der verschillende volken als hulpmiddel ter bepaling van rechtsregelen. b

qu'en raison de celles existant entre les systèmes judiciaires des Etats unitaires et ceux des Etats fédéraux ou autres Etats non-unitaires, l'article 54 ne prescrit aucune règle particulière quant à sa mise en œuvre à l'échelon national, mais impose à chaque Etat contractant de satisfaire aux conditions prévues audit article conformément à son système juridique nationale,

43. L'immunité d'exécution des Etats peut paralyser l'exécution forcée dans l'Etat de jugements, rendus contre des Etats étrangers ou contre l'Etat sur le territoire duquel l'exécution est demandée. L'article 54 exige que les Etats contractants assimilent une sentence rendue dans le cadre de la Convention à un jugement définitif de leurs tribunaux nationaux. Cet article ne demande pas que les Etats aillent plus loin et mettent à exécution des sentences rendues dans le cadre de la convention lorsque des jugements définitifs ne pourraient faire l'objet de mesures d'exécution. Afin d'éviter tout malentendu à cet égard, l'article 55 prévoit que l'article 54 ne peut en aucune façon être interprété comme dérogeant au droit en vigueur dans un Etat contractant concernant l'immunité d'exécution de cet Etat ou d'un Etat étranger.

VII.

Lieu des procédures.

44. En ce qui concerne les procédures en dehors du Centre, l'article 63 prévoit qu'elles peuvent se dérouler, si les parties en conviennent, au siège de la Cour Permanente d'Arbitrage ou de toute autre institution appropriée avec laquelle le Centre peut conclure tous arrangements à cet effet. Il est vraisemblable que selon le type d'institution ces arrangements varieront de la simple mise à la disposition de locaux pour les besoins de la procédure à la fourniture de services complets de secrétariat.

VIII.

Différends entre Etats contractants.

45. L'article 64 donne à la Cour Internationale de Justice compétence pour connaître des différends entre Etats contractants concernant l'interprétation ou l'application de la Convention dans la mesure où ils ne sont pas réglés par voie de négociation ou tous autres modes de règlement convenus par les parties. Quoique cette disposition soit rédigée en termes généraux, elle doit être interprétée à la lumière de l'ensemble de la Convention. En particulier, cette disposition n'a pas pour effet de conférer à la Cour compétence pour réviser les décisions d'une Commission de Conciliation ou d'un Tribunal Arbitral relatives à leur propre compétence à l'occasion d'un différend qui leur est soumis. Elle n'autorise pas non plus un Etat à tenter une procédure devant la Cour au sujet d'un différend que l'un de ses ressortissants et un autre Etat contractant ont accepté de soumettre ou ont déjà soumis à l'arbitrage, étant donné qu'une telle procédure serait contraire aux dispositions de l'article 27, à moins que l'autre Etat contractant n'ait pas donné effet à la sentence rendue en l'espèce.

IX.

Entrée en vigueur.

46. La Convention est ouverte à la signature des Etats membres de la Banque. Elle est également ouverte à la signature de tout autre Etat partie au Statut de la Cour Internationale de Justice pour autant que le Conseil Administratif l'ait invité, à la majorité des deux tiers de ses membres, à signer la Convention. Aucun délai n'a été imparté pour procéder à la signature. Celle-ci est requise tant pour les Etats adhérant avant l'entrée en vigueur de la Convention que pour ceux qui y adhèreraient par la suite (art. 67). La Convention est soumise à ratification, acceptation ou approbation par les Etats signataires conformément à leurs procédures constitutionnelles (art. 68). Comme on l'a déjà mentionné, la Convention entrera en vigueur après dépôt du vingtième instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

dl' verschillen tussen de verschillende rechtstechnieken die in de landen van de «common law» en van de «civil law» worden gevolgd, en ook om reden van de bestaande verschillen tussen de gerechtelijke inrichting van unitaire staten en die van bondsstaten of andere niet-unitaire staten, bevat artikel 54 geen enkel bijzonder voorschrift, wat de toepassing ervan op nationaal vlak betreft, maar legt iedere Verdragsluitende Staat op aan de in dit artikel bepaalde voorwaarden te voldoen overeenkomstig zijn nationale rechtspraak.

43. De immuniteit van de Staten ten aanzien van de tenuitvoerlegging van de vonnissen kan de gedwongen tenuitvoerlegging in een Staat van uitspraken, gewezen tegen vreemde Staten of tegen de Staat op wiens grondgebied de tenuitvoerlegging wordt gevorderd, verlammen. Artikel 54 stelt dat de Verdragsluitende Staten een in het raam van het Verdrag gewezen uitspraak moeten behandelen als ware zij een in kracht van gewijsde gegaan vonnis van hun nationale rechtbanken. Dit artikel verlangt niet dat de Staten verder zouden gaan en in het raam van het Verdrag gewezen uitspraken zouden tenuitvoerleggen in gevallen waarin in kracht van gewijsde gegaane vonnissen niet het voorwerp zouden kunnen uitmaken van maatregelen van tenuitvoerlegging. Ten einde in dit opzicht ieder misverstand te vermijden, bepaalt artikel 55 dat artikel 54 niet kan worden uitgelegd als afbreuk doende aan het recht, van kracht in een Verdragsluitende Staat, betreffende de immuniteit van deze Staat of van een vreemde Staat ten aanzien van de tenuitvoerlegging van vonnissen.

VII.

Plaats van rechtsgedingen.

44. Wat de rechtsgedingen buiten het Centrum betreft, bepaalt artikel 63 dat ze, indien partijen aldus besluiten, kunnen dienen ter plaatse waar het Permanent Hof van Arbitrage of enige andere daarvoor in aanmerking komende instelling. Waarmee het Centrum de nodige regelingen ter zake kan treffen, is gevestigd. Het is waarschijnlijk dat, naargelang de aard van de instelling, deze regelingen kunnen gaan van de eenvoudige terbeschikkingstelling van lokalen voor de behoeften van het rechtsgeding tot het verschaffen van volledige secretariatsdiensten.

VIII.

Vershillen tussen verdragsluitende Staten.

45. Artikel 64 bepaalt dat het Internationale Gerechtshof bevoegd is om kennis te nemen van de geschillen die rijzen tussen de Verdragsluitende Staten met betrekking tot de interpretatie of de toepassing van het Verdrag, in zoverre zij niet worden opgelost door onderhandelingen of een andere wijze van beslechting waarover de partijen overeenkomen. Alhoewel deze bepaling in algemene bewoordingen is opgesteld, dient zij te worden uitgelegd in het kader van het gehele verdrag. In het bijzonder heeft deze bepaling aiet tot gevolg het Hof bevoegd te verklaren om beslissingen te reviseren die een bemiddelingscommissie of een Scheidsrecht hebben genomen met betrekking tot hun eigen bevoegdheid in een geschil dat hun is onderworpen. Bij deze bepaling wordt een Staat er ook niet toe gemachtigd een procedure voor het Hof in te stellen nopens een geschil dat een van zijn onderdanen en een andere Verdragsluitende Staat aanvaard hebben aan arbitrage te onderwerpen of reeds onderworpen hebben, aangezien dergelijke procedure strijdig zou zijn met de bepalingen van artikel 27, tenzij de andere Verdragsluitende Staat zich niet heeft gedragen overeenkomstig de inzake dat geschil geworzen uitspraak en deze niet heeft nagekomen.

IX.

Inwerkingtradug.

46. Dit Verdrag staat open voor ondertekening door Staten die lid zijn van de Bank. Het staat tevens open voor ondertekening door alle andere Staten die partij zijn bij het Statuut van het Internationale Oerechtshof, indien de Raad van Bestuur hen met een meerderheid van twee derden van zijn leden heeft uitgenodigd het Verdrag te ondertekenen. Er is geen termijn gesteld om tot de ondertekening over te gaan. Deze is vereist zowel voor de Staten die toetreden tot de inwerkingtreding van het Verdrag als voor die welke later toetreden (art. 67). Het Verdrag wordt door de ondertekenende Staten in overeenstemming met hun grondwettelijke procedures bekrachtigd, aanvaard of goedgekeurd (art. 68). Zoals reeds gezegd, treedt het Verdrag in werking zodra de twintigste akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring is neergelegd.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT,

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre des vacations, saisi par le Ministre des Affaires étrangères, le 19 juillet 1967, d'une demande d'avis sur un projet de loi «portant approbation de la convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats, faite à Washington le 18 mars 1965», a donné le 24 novembre 1967 l'avis suivant:

La convention que le Gouvernement se propose de soumettre à l'assentiment des Chambres législatives a pour objet d'organiser une procédure facultative de règlement de certains différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats.

* * *

L'article 25 de la convention définit la compétence du Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements dans les termes les plus larges. Le rapport du 18 mars 1965 des administrateurs de la B. I. R. D., explique que s'il n'a pas paru nécessaire de délimiter avec plus de précision la compétence du Centre, c'est parce que, d'une part, cette compétence ne deviendra obligatoire qu'en vertu d'accords spéciaux entre les parties intéressées et que, d'autre part, chaque Etat a la faculté de procéder unilatéralement à certaines déclarations susceptibles d'étendre ou de restreindre la compétence du Centre.

C'est ainsi qu'en vertu de l'article 25-3, un Etat contractant peut notifier au Centre que son accord n'est pas nécessaire en vue de permettre à une collectivité publique ou à un organisme dépendant de lui, d'accepter la compétence du Centre dans un différend particulier.

De même, en vertu de l'article 25-4, tout Etat contractant peut e faire connaître au Centre la ou les catégories de différends qu'il considère comme pouvant être soumis ou non à la compétence du Centre.

Enfin, aux termes de l'article 26, un Etat contractant peut subordonner la compétence arbitrale du Centre à l'épuisement préalable des recours internes.

Ni l'exposé des motifs, ni le texte du projet de loi d'assentiment ne précisent les intentions du Gouvernement sur ces divers points. En conséquence, il y a lieu d'attirer l'attention des Chambres législatives sur le fait que, dans le silence de la loi d'assentiment, le Roi, qui est chargé par la Constitution de la conduite des relations extérieures, pourra être considéré comme habilité à procéder aux déclarations prévues par les dispositions de la convention citées ci-dessus et à leur faire sortir leurs effets sur le plan de l'ordre juridique interne. Le but de la convention est, en effet, de faciliter le règlement des différends qui sont en rapport avec des contrats d'investissements, par des décisions arbitrales associées de l'autorité de la chose jugée, c'est-à-dire susceptibles de produire directement leurs effets dans l'ordre juridique interne.

Si l'on n'entendait pas laisser au Roi le soin de donner les consentements et approbations ou de formuler les réserves prévues aux articles 25 et 26 ou si l'on désirait soumettre l'exercice de ces compétences à telles conditions de fond ou de forme jugées opportunes, il conviendrait que le projet de loi en décide expressément.

* * *

En tant que la convention a pour but d'instaurer une procédure d'arbitrage applicable à l'Etat ainsi qu'aux collectivités publiques et aux organismes dépendant de l'Etat et que celui-ci désigne, elle se heurte dans notre droit interne à l'interdiction de compromettre prévue par les articles 1004 et 83 du Code de procédure civile pour les causes qui concernent le domaine, les communes, les établissements publics. On pourrait toutefois prétendre que la Convention emporte par elle-même dérogation aux dispositions du Code de procédure civile, et ce malgré la différence de terminologie employée.

Cependant, comme il entre dans l'intention du Gouvernement de permettre aux communes et aux établissements publics de donner leur consentement aux procédures prévues par la Convention, sous réserve de l'approbation du Roi, il serait indiqué, pour éviter tout doute à l'égard de la régularité de ce consentement, de prévoir dans la loi d'approbation une disposition exprimant la dérogation apportée à l'application des articles 1004 et 83 précités.

Le texte suivant est proposé:

«La convention visée à l'article 1er est applicable à l'Etat, aux collectivités publiques et aux organismes dépendant de lui, nonobstant les articles 1004 et 83 du Code de procédure civile».

* * *

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vacante kamer, de 19e juli 1967 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet «houdende goedkeuring van het verdrag inzake de healechting van geschillen met betrekking tot investeringen tussen Staten en onderdanen van andere Staten, opgemaakt te Washington op 18 maart 1965», heeft de 24^e november 1967 het volgende advies gegeven:

Het verdrag waarvoor de Regering de Instemming van de Wetgevende Kamers wenst te vragen, strekt tot het organiseren van een facultatieve procedure voor de beslechting van sommige geschillen met betrekking tot investeringen tussen Staten en onderdanen van andere Staten.

* * *

Artikel 25 van het verdrag bepaalt de bevoegdheid van het Internationaal Centrum voor beslechting van investeringsgeschillen in de ruimste bewoordingen. Het verslag van 18 maart 1965 van de beheerders van de I.B.W.O. verklaart dat het niet nodig gebleken is de bevoegdheid van het Centrum nauwkeuriger af te lijnen orndat, enerzijds, die bevoegdheid maar bindend zal worden krachtens bijzondere akkoorden tussen de betrokken partijen en, anderzijds, iedere Staat eenzijdig bepaalde verklaringen mag afleggen waardoor de bevoegdheid van het Centrum uitgebreid of beperkt kan worden.

Zo kan een verdragsluitende Staat krachtens artikel 25-3 aan het Centrum mededelen dat zijn akkoord niet vereist is om een van de samenstellende delen of organen van die Staat in de gelegenheid te stellen de bevoegdheid van het Centrum in een bepaald geschil te erkennen.

Krachtens artikel 25-4 kan elke verdragsluitende Staat ook e het Centrum in kennis stellen van de categorie of categorieën van geschillen welke naar het oordeel van die Staat al dan niet in aanmerking kumen om aan het Centrum voorgelegd te worden.

Luidens artikel 26, ten slotte kan een verdragsluitende Staat als voorwaarde voor de erkenning van de arbitragebevoegdheid van het Centrum eisen dat de nationale middelen tot beslechting vooraf zijn uitgeput.

Noch de memorie van toelichting, noch de tekst van de ontworpen goedkeuringswet geven uitsluitend over de bedoeling van de Regering op al die punten. De aandacht van de Wetgevende Kamers moet er dan ook worden op gevestigd dat de Koning, die door de Grondwet belast is met het regelen van de buitenlandse betrekkingen, bij stilzwijgen van de goedkeuringswet, zal kunnen worden geacht bevoegd te zijn om de in de hiervoren-vermelde verdragsbepalingen bedoelde verklaringen af te leggen en om ze in het nationale recht uitwerking te doen krijgen. Doel van het verdrag is immers de beslechting van de geschillen in verband met investeringscontacten te vergemakkelijken door scheidsrechtelijke uitspraken die gezag van gewijsde hebben, met andere woorden rechtstreeks uitwerking kunnen hebben in het nationale recht.

Mocht men het niet aan de Koning willen overlaten de toestemming en goedkeuring te verlenen of het voorbehoud te maken als bedoeld in de artikelen 25 en 26, of mocht men aan de uitoefening van die bevoegdheid die grond- en vormvoorwaarden willen verbinden welke men dienstig acht, dan zou het wetsontwerp dat men met zoveel woorden moeten zeggen.

* * *

Inzover het verdrag een scheidsrechtelijke procedure bedoelt in te stellen, die van toepassing is op de Staat en op zijn samenstellende delen en organen die hijzelf aanwijst, stuit het in ons nationaal recht op het verbod om een compromis aan te gaan, dat in de artikelen 1004 en 83 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering is opgelegd met betrekking tot de rechtszaken in verband met het domein, de gemeenten, de openbare instellingen. Toch zou kunnen worden beweerd dat het verdrag uit zichzelf medebrengt dat van de bepalingen van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering wordt afgeweken, en dit ondanks het feit dat een verschillende terminologie is gebruikt.

Nu het echter in de bedoeling van de Regering ligt de gemeenten en openbare instellingen in de gelegenheid te stellen om hun instemming te verlenen met de procedures van het Verdrag, behoudens goedkeuring door de Konink, ware het nuttig, om iedere twijfel over de regelmatigheid van die instemming weg te nemen, in de goedkeuringswet een bepaling op te nemen die voorziet in de afwijking van de toepassing van genoemde artikelen 1004 en 83.

Voorgesteld wordt:

«Het in artikel 1 bedoelde verdrag is van toepassing op de Staat en op de samenstellende delen en organen van de Staat, ondanks de artikelen 1004 en 83 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering».

* * *

L'article 2 du projet de loi ne prévoit pas de procédure d'exequatur ni de vérification des sentences arbitrales par un magistrat, mais seulement l'apposition de la formule exécutoire par le greffier de la Cour d'appel.

Cette façon de procéder, qui s'écarte de ce qui est prévu à l'égard des décisions judiciaires étrangères que l'on veut mettre à exécution en Belgique, s'apparente à celle qui existe pour les décisions de la Cour de Justice des Communautés européennes.

On ne voit dès lors pas de raison de s'écarter de la rédaction employée dans la loi du 6 août 1967 relative à l'exécution des arrêts et des décisions des Communautés européennes (1).

Le texte suivant est proposé pour l'article 2:

~Article 2.~ Le Ministre des Affaires étrangères est chargé de vérifier l'authenticité des documents produits en vue de l'exécution en Belgique des sentences formant titre exécutoire, rendues en vertu de la Convention visée à l'article 1er, et qui, aux termes de cette convention, sont susceptibles d'exécution forcée.

Le Ministre peut déléguer ses pouvoirs à un fonctionnaire désigné à cette fin.

Les documents authentiqués sont transmis, à l'intervention du Ministre de la Justice, au greffier en chef de la Cour d'appel de Bruxelles, qui appose la formule exécutoire ».

La chambre était composée de:

Messieurs: F. Lepage, président du Conseil d'Etat,
J. Coyette et Ch. Smolders, conseillers d'Etat.
P. De Vitscher et J. De Meyer, assesseurs de la section de législation,
M. Jacquemijn, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. Ch. Smolders.

Le rapport a été présenté par M. G. Piquet, substitut de l'auditeur général.

Le Greffier.

(s.) M. JACQUEMIJN.

Le Président,

(s.) F. LEPAGE.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN.

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires étrangères, de Notre Ministre du Commerce extérieur, de Notre Ministre de la Justice et de Notre Ministre des Finances,

Nous AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre Ministre des Affaires étrangères, Notre Ministre du Commerce extérieur, Notre Ministre de la Justice et Notre Ministre des Finances, sont chargés de présenter en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er.

La Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats, faite à Washington le 18 mars 1965, sortira son plein et entier effet.

(1) *Moniteur belge* du 20 septembre 1967.

Artikel 2 van het wetsontwerp voorziet niet in een procedure van uitvoerbaarverklaring of verificatie van de scheidsrechterlijke uitspraken door een magistraat, maar alleen in het aanbrengen van het formulier van tenuitvoerlegging door de griffier van het Hof van beroep.

Die werkwijze wijkt af van hetgeen bepaald is voor de buitenlandse rechterlijke beschikkingen welke men in België wil ten uitvoer leggen: zij vertoont echter gelijkenis met die welke bestaat voor de beschikkingen van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen.

Er schijnt dan ook geen reden te zijn om af te wijken van de redactie die gebruikt is in de wet van 6 augustus 1967 betreffende de tenuitvoerlegging van de arresten en beschikkingen van de Europese Gemeenschappen (1).

Voorgesteld wordt, de Nederlandse tekst van artikel 2 als volgt te lezen:

«Artikel 2.~ De Minister van Buitenlandse Zaken is belast met de verificatie van de authenticiteit der stukken die overgelegd worden met het oog op de tenuitvoerlegging in België van de uitspraken die een uitvoerbare titel uitmaken en gewezen zijn op grond van het in artikel 1 bedoelde verdrag, en welke, aldus dat verdrag, vatbaar zijn voor gedwongen tenuitvoerlegging.

De Minister kan zijn bevoegdheid overdragen aan een ambtenaar, die hiertoe wordt aangewezen.

De gewaarmerkte stukken worden door toedoen van de Minister van Justitie gezonden aan de hoofdgriffier van het Hof van beroep te Brussel, die het Formulier van tenuitvoerlegging aanbrengt ».

De kamer was samengesteld uit:

De Heren: F. Lepage, voorzitter van de Raad van State,
J. Coyette en Ch. Smolders, staatsraden,
P. De Vitscher en J. De Meyer, bijzitters van de afdeling wetgeving,
M. Jacquemijn, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. Ch. Smolders.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. Piquet, substituu-auditeur-generaal,

De Griffier,

(get.) M. JACQUEMIJN.

De Voorzitter,

(get.) F. LEPAGE.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan al/en die nu zijn en hietne wezen zullen, ONZE GROET,

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken, van onze Minister van Buitenlandse Handel, van Onze Minister van Justitie en van Onze Minister van Financiën.

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze Minister van Buitenlandse Zaken, Onze Minister van Buitenlandse Handel, Onze Minister van Justitie en Onze Minister van Financiën zijn gelast in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen waarvan de tekst volgt:

Artikel 1,

Het Verdrag inzake de beslechting van geschillen met betrekking tot investeringen tussen Staten en onderdanen van andere Staten, opgemaakt te Washington op 18 maart 1965, zal volkomen uitwerking hebben,

(1) *Belgisch Staatsblad* van 20 september 1967.

Art. 2.

La Convention visée à l'article I est applicable à l'Etat, aux collectivités publiques et aux organismes dépendant de lui, nonobstant les articles 1004 et 83 du Code de procédure civile.

Art. 3.

Le Ministre des Affaires étrangères est chargé de vérifier l'authenticité des documents produits en vue de l'exécution en Belgique des sentences formant titre exécutoire, rendues en vertu de la Convention visée à l'article premier, et qui, aux termes de cette convention, sont susceptibles d'exécution forcée.

Le Ministre peut déléguer ses pouvoirs à un fonctionnaire désigné à cette fin.

Les documents authentiqués sont transmis, à l'intervention du Ministre de la Justice, au greffier en chef de la Cour d'appel de Bruxelles, qui appose la formule exécutoire.

Art. 4.

L'article 280 de l'arrêté royal n° 64 du 30 novembre 1939 contenant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, modifié par l'article 19 de la loi du 13 août 1947, est complété par le texte suivant:

« 7° les expéditions ou copies délivrées par le greffe de la Cour d'appel de Bruxelles, en vue de la reconnaissance et de l'exécution en Belgique des sentences arbitrales rendues en vertu de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats, faite à Washington le 18 mars 1965 ».

Art. 5.

Le Roi est autorisé à prendre toutes les mesures complémentaires nécessaires à la reconnaissance et à l'exécution en Belgique des sentences arbitrales rendues en vertu de la Convention visée à l'article I de la présente loi.

Donné à Motril (Espagne), le 5 août 1968.

Art. 2.

Het in artikel 1 bedoelde Verdrag is van toepassing op de Staat en op de samenstellende delen en organen van de Staat, ondanks de artikelen 1004 en 83 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

Art. 3.

De Minister van Buitenlandse Zaken is belast met de verificatie van de authenticiteit der stukken die overgelegd worden met het oog op de tenuitvoerlegging in België van de uitspraken die een uitvoerbare titel uitmaken en gewezen zijn op grond van het in artikel 1 bedoelde Verdrag, en welke, luidens dat verdrag, vatbaar zijn voor gedwongen tenuitvoerlegging.

De Minister kan zijn bevoegdheid overdragen aan een ambtenaar, die hiertoe wordt aangewezen.

De gewaarmerkte stukken worden door toedoen van de Minister van Justitie gezonden aan de hoofdgriffier van het Hof van beroep te Brussel, die het formulier van tenuitvoerlegging aanbrengt.

Art. 4.

Artikel 280 van het koninklijk besluit n° 64 van 30 november 1939 houdende het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, gewijzigd bij artikel 19 van de wet van 13 augustus 1947 wordt aangevuld met de volgende tekst:

« 7° de grossen of afschriften, afgeleverd door de griffie van het Hof van beroep te Brussel, met het oog op de erkenning en de tenuitvoerlegging in België van de scheidsrechterlijke beslissingen geveld krachtens het Verdrag inzake de beslechting van geschillen met betrekking tot investeringen tussen Staten en onderdanen van andere Staten, opgemaakt te Washington op 18 maart 1965 ».

Art. 5.

De Koning is ertoe gemachtigd al de nodige bijkomende maatregelen te nemen tot erkenning en tenuitvoerlegging in België van de scheidsrechterlijke beslissingen geveld krachtens het Verdrag vermeld in artikel 1 van onderhavige wet.

Gegeven te Motril [Spanje], op 5 augustus 1968.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI:

Le Ministre des Affaires étrangères,

P. HARMEL.

Le Ministre du Commerce extérieur,

H. FAYAT.

Le Ministre de la Justice,

A. VRANCKX.

Le Ministre des Finances,

VAN KONINGSWEGE:

De Minister van Buitenlandse Zaken,

De Minister van Buitenlandse Handel,

De Minister van Justitie,

De Minister van Financiën,

Baron J.-Ch. SNOY et D'OPPUERS,

MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR

Convention pour le règlement des différends
relatifs aux investissements entre États
et ressortissants d'autres États

Préambule

Les États contractants,

Considérant la nécessité de la coopération internationale pour le développement économique, et le rôle joué dans ce domaine par les investissements internationaux;

Ayant présent à l'esprit que des différends peuvent surgir à toute époque au sujet de tels investissements entre États contractants et ressortissants d'autres États contractants;

Reconnaissant que si ces différends doivent normalement faire l'objet de recours aux instances internes, des modes de règlement internationaux de ces différends peuvent être appropriés dans certains cas;

Attachant une importance particulière à la création de mécanismes pour la conciliation et l'arbitrage internationaux auxquels les États contractants et les ressortissants d'autres États contractants puissent. s'ils le désirent, soumettre leurs différends;

Désirant établir ces mécanismes sous les auspices de la Banque internationale pour la Reconstruction et l'Édéveloppement;

, Reconnaissant que le consentement mutuel des parties de soumettre ces différends à la conciliation ou à l'arbitrage, en ayant recours auxdits mécanismes, constitue un accord ayant force obligatoire qui exige en particulier que toute recommandation des conciliateurs soit dûment prise en considération et que toute sentence arbitrale soit exécutée;

Déclarant qu'aucun État contractant, par le seul fait de sa ratification, de son acceptation ou de son approbation de la présente Convention et sans son consentement, ne sera réputé avoir assumé aucune obligation de recourir à la conciliation ou à l'arbitrage, en aucun cas particulier,

Sont convenus de ce qui suit:

CHAPITRE I

Le Centre international pour le Règlement des Différends
relatifs aux Investissements

Section 1. - Création et organisation

Article 1

1. Il est institué en vertu de la présente Convention, un Centre international pour le Règlement des Différends relatifs aux investissements (ci-après dénommé le Centre).

2. L'objet du Centre est d'offrir des moyens de conciliation et d'arbitrage pour régler les différends relatifs aux investissements opposant des États contractants à des ressortissants d'autres États contractants, conformément aux dispositions de la présente Convention.

Article 2

Le siège du Centre est celui de la Banque internationale pour la Reconstruction et le Développement (ci-après dénommée la Banque). Le siège peut être transféré en tout autre lieu par décision du Conseil administratif prise à la majorité des deux tiers de ses membres.

Article 3

: Le Centre se compose d'un Conseil administratif et d'un Secrétariat. Il tient une liste de conciliateurs et une liste d'arbitres:

Section 2. - Du Conseil administratif

Article 4

1. Le Conseil administratif comprend un représentant de chaque État contractant. Un suppléant peut agir en qualité de représentant si le titulaire est absent d'une réunion ou empêché.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
EN BUITENLANDSE HANDEL

Vertaling

Verdrag buake de beslechting van geschillen
met betrekking tot investeringen tussen Staten
en onderdanen van andere Staten

Preamble

De Verdragsluitende staten,

Overwegende de noodzaak tot internationale samenwerking op het gebied van de economische ontwikkeling en de rol, welke particuliere internationale investeringen daarbij spelen;

Rekening houdende met de mogelijkheid dat geschillen inzake dergelijke investeringen kunnen rijzen tussen Verdragsluitende Staten en onderdanen van andere Verdragsluitende Staten;

Erkennde, dat het in bepaalde gevallen wenselijk kan zijn dat dergelijke geschillen door internationale procedures worden geregeld, ook zal zullen deze geschillen in het algemeen onderworpen zijn aan nationale rechtswegen;

Bijzonder belang hechtende aan het openstaan van mogelijkheden voor internationale bemiddeling of arbitrage, waaraan Verdragsluitende Staten en onderdanen van andere Verdragsluitende staten dergelijke geschillen kunnen onderwerpen, indien zij dit wensen;

Verlangende, deze mogelijkheden te scheppen onder auspiciën van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling;

Erkennde dat wederzijdse instemming van de partijen, om deze geschillen te onderwerpen aan bemiddeling of arbitrage langs deze weg, een bindende overeenkomst vormt, welke met name vereist dat aan de aanbevelingen "an de bemiddelaars passende aandacht wordt geschonken en dat de arbitrale uitspraken ten uitvoer worden gelegd;

Verklarende dat geen Verdragsluitende Staat, alleen door het feit dat hij dit Verdrag bekrachtigt, aanvaardt of goedkeurt, geacht wordt zonder zijn instemming verplicht te zijn een bepaald geschil aan bemiddeling of arbitrage te onderwerpen.

Zijn het volgende overeengekomen :

HOOFDSTUK I

Het Internationale Centrum voor Beslechting
van Investeringsgeschillen

Afdeling 1. - Oprichting en organisatie

Artikel 1

1. Hierbij wordt opgericht het Internationaal Centrum voor Beslechting van Investeringsgeschillen (hierna te noemen het Centrum).

2. Het doel van het Centrum is, de gelegenheid te bieden voor bemiddeling en arbitrage ter beslechting van geschillen met betrekking tot investeringen tussen Verdragsluitende Staten en onderdanen van andere Verdragsluitende Staten in overeenstemming met de bepalingen van dit Verdrag.

Artikel 2

De zetel van het Centrum is gevestigd ten hoofdkantore van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling (hierna te noemen de Bank). De zetel kan worden verplaatst naar een andere plaats bij besluit van de Raad van Bestuur, genomen door een meerderheid van twee derden van zijn leden,

Artikel 3

Het Centrum bestaat uit een Raad van Beheer en een Secretariaat. Het houdt een lijst aan van bemiddelaars en een lijst van scheidsrechters.

Afdeling 2. - De raad van beheer

Artikel 4

1. De Raad van beheer omvat een vertegenwoordiger van elke Verdragsluitende Staat. Een plaatsvervanger kan als vertegenwoordiger optreden, wanneer de eigenlijke vertegenwoordiger afwezig of belet is.

2. Saut désignation différente, le gouverneur et le gouverneur suppléant de la Banque rommée par l'Etat contractant remplissent de plein droit Ces fonctions respectives de représentant et de suppléant.

Article 5

Le Président de la Banque est de plein droit Président du Conseil administratif (ci-après dénommé le Président) sans avoir le droit de vote. S'il est absent ou empêché ou si la présidence de la Banque est vacante, la personne qui le remplace à la Banque fait fonction de Président du Conseil administratif.

Article 6

1. Sans préjudice des attributions qui lui sont dévolues par les autres dispositions de la présente Convention, le Conseil administratif :

- a) adopte le règlement administratif et le règlement financier du Centre;
- b) adopte le règlement de procédure relatif à l'introduction des instances de conciliation et d'arbitrage;
- c) adopte les règlements de procédure relatifs aux instances de conciliation et d'arbitrage (ci-après dénommés le Règlement de conciliation et le Règlement d'Arbitrage);
- d) approuve tous arrangements avec la Banque en vue de l'utilisation de ses locaux et de ses services administratifs;
- e) détermine les conditions d'emploi du Secrétaire général et des Secrétaires généraux adjoints;
- f) adopte le budget annuel des recettes et dépenses du Centre;
- g) approuve le rapport annuel sur les activités du Centre.

Les décisions visées aux articles a, b, c et f ci-dessus sont prises à la majorité des deux tiers des membres du Conseil administratif.

2. Le Conseil administratif peut constituer toute commission qu'il estime nécessaire.

3. Le Conseil administratif exerce également toutes autres attributions qu'il estime nécessaires à la mise en œuvre des dispositions de la présente Convention.

Article 7

1. Le Conseil administratif tient une session annuelle et toute autre session qui aura été soit décidée par le Conseil, soit convoquée par le Président, soit convoquée par le Secrétaire général sur la demande d'au moins cinq membres du Conseil.

2. Chaque membre du Conseil administratif dispose d'une voix et, sauf exception prévue par la présente Convention, toutes les questions soumises au Conseil sont résolues à la majorité des voix exprimées...

3. Dans toutes les sessions du Conseil administratif, le quorum est la moitié de ses membres plus un.

4. Le Conseil administratif peut adopter à la majorité des deux tiers de ses membres une procédure autorisant le Président à demander au Conseil un vote par correspondance. Ce vote ne sera considéré comme valable que si la majorité des membres du Conseil y ont pris part dans les délais impartis par ladite procédure.

Article 8

Les fonctions de membres du Conseil administratif et de Président ne sont pas rémunérées par le Centre.

Section 1. - Du Secrétariat

Article 9

Le Secrétariat comprend un Secrétaire général, un ou plusieurs Secrétaires généraux adjoints et le personnel.

Article 10

1. Le Secrétaire général et les Secrétaires généraux adjoints sont élus, sur présentation du Président, par le Conseil administratif à la majorité des deux tiers de ses membres pour une période ne pouvant excéder six ans et sont rééligibles. Le Président, après consultation des membres du Conseil administratif, présente un ou plusieurs candidats pour chaque poste.

2. Les fonctions de Secrétaire général et de Secrétaires généraux adjoints sont incompatibles avec l'exercice de toute fonction politique. Sous réserve de dérogation accordée par le Conseil administratif, le Secrétaire général et les Secrétaires généraux adjoints ne peuvent occuper d'autres emplois ou exercer d'autres activités professionnelles.

2. Als geen ander daartoe is aangewezen, is elke door een Verdragsluitende Staat benoemde beheerder en plaatsvervangende beheerder van de Bank ex officio de vertegenwoordiger, onderscheidenlijk de plaatsvervangende vertegenwoordiger, van die Staat.

Artikel 5

De Voorzitter van de Bank is ex officio Voorzitter van de Raad van beheer (hierna genoemd de Voorzitter), maar heeft geen stemrecht. Wanneer hij afwezig of belet is of indien het voorzitterschap van de Bank vacant is, treedt de waarnemende Voorzitter op als Voorzitter van de Raad van beheer.

Artikel 6

1. Onverminderd de bevoegdheden en taken, hem opgedragen bij andere bepalingen van dit Verdrag, draagt de Raad van beheer zorg voor :

- a) vaststelling van de bestuurs- en financiële reglementen van het Centrum;
- b) vaststelling van procedureregels voor het aanhangig maken van een bemiddelings- of arbitragegeding;
- c) vaststelling van de procedureregels voor bemiddeling en arbitrage, hierna te noemen de Procedureregels voor Bemiddeling en de Procedureregels voor Arbitrage;
- d) goedkeuring van alle met de Bank te treffen, regelingen betreffende het gebruik van haar Lokaliteiten diensten;
- e) vaststelling van de arbeidsvoorwaarden voor de Secretaris-Generaal en diens plaatsvervanger(s);
- f) vaststelling van de jaarlijkse begroting van inkomsten en uitgave van het Centrum;
- g) goedkeuring van het jaarverslag over de werkzaamheden van het Centrum.

De hierboven onder a, b, c en f bedoelde besluiten worden door een meerderheid van twee derden der leden van de Raad van beheer genomen.

2. De Raad van beheer kan iedere commissie instellen, die hij nodig oordeelt.

3. De Raad van beheer oefent voorts alle andere bevoegdheden uit en verricht alle andere taken, die hij nodig oordeelt voor de uitvoering van de bepalingen van dit Verdrag.

Artikel 7

1. De Raad van beheer houdt jaarlijks een zitting en voorts zoveel andere zittingen als de Raad besluit of worden bijeengeroepen door de Voorzitter of bijeengeroepen door de Secretaris-Generaal op verzoek van ten minste vijf leden van de Raad.

2. Ieder lid van de Raad van beheer heeft één stem en behoudens de door dit Verdrag voorziene uitzonderingen, worden alle aan de Raad voorgelegde vraagstukken bij meerderheid der uitgebrachte stemmen beslist.

3. Bij alle zittingen van de Raad van beheer bestaat het quorum uit de helft der leden, vermeerderd met één lid.

4. De Raad van beheer kan bij een meerderheid van twee derden van zijn leden een procedure vaststellen, waarbij de Voorzitter een stemming door de Raad kan uitlokken zonder deze bijeen te roepen. Deze stemming wordt slechts als geldig beschouwd indien de meerderheid van de Raad zijn stem uitbrengt binnen de in genoemde procedure voorgeschreven termijnen.

Artikel 8

De werkzaamheden van de leden van de Raad van Beheer alsmede van de Voorzitter worden niet bezoldigd door het Centrum.

Afdeling 3. - Het Secretariaat

Artikel 9

Het Secretariaat bestaat uit een Secretaris-Generaal, een of meer Adjunct-Secretarissen-Generaal en verder personeel.

Artikel 10

1. De Secretaris-Generaal en de Adjunct-Secretarissen-Generaal worden op voordracht van de Voorzitter gekozen door de Raad van beheer met een meerderheid van twee derden van zijn leden voor een tijdvak van ten hoogste zes jaar; zij zijn herkiezbaar. De Voorzitter stelt, na overleg met de leden van de Raad van beheer, voor elk ambt een of meer kandidaten voor.

2. Het ambt van Secretaris-Generaal en Adjunct-Secretaris-Generaal is onverenigbaar met de uitoefening van een politieke functie. De Secretaris-Generaal en de Adjunct-Secretarissen-Generaal kunnen uitsluitend met toestemming van de Raad van beheer andere ambten vervullen of andere beroepswerkzaamheden verrichten.

3, En cas d'absence ou d'empêchement du Secrétaire général ou si le poste est vacant, le Secrétaire général adjoint remplit les fonctions de Secrétaire général.

S'il existe plusieurs Secrétaires généraux adjoints, le Conseil administratif détermine à l'avance l'ordre dans lequel ils seront appelés à remplir lesdites fonctions.

Article 11

Le Secrétaire général représente légalement le Centre, il le dirige et est responsable de son administration, y compris le recrutement du personnel, conformément aux dispositions de la présente Convention et aux règlements adoptés par le Conseil administratif. Il remplit la fonction de greffier et a le pouvoir d'authentifier les sentences arbitrales rendues en vertu de la présente Convention et d'en certifier copie.

Section 4. - Des listes

Article 12

La liste de conciliateurs et la liste d'arbitres sont composées de personnes qualifiées, désignées comme il est dit ci-dessous et acceptant de figurer sur ces listes.

Article 13

1. Chaque Etat contractant peut désigner pour figurer sur chaque liste quatre personnes qui ne sont pas nécessairement ses ressortissants.

2. Le Président peut désigner dix personnes pour figurer sur chaque liste. Les personnes ainsi désignées sur une même liste doivent toutes être de nationalité différente.

Article 14

1. Les personnes désignées pour figurer sur les listes doivent jouir d'une haute considération morale, être d'une compétence reconnue en matière juridique, commerciale, industrielle ou financière et offrir toute garantie d'indépendance dans l'exercice de leurs fonctions. La compétence en matière juridique des personnes désignées pour la liste d'arbitres est particulièrement importante.

2. Le Président, dans ses désignations, tient compte en outre de l'intérêt qui s'attache à représenter sur ces listes les principaux systèmes juridiques du monde et les principaux secteurs de l'activité économique.

Article 15

1. Les désignations sont faites pour des périodes de six ans renouvelables.

2. En cas de décès ou de démission d'une personne figurant sur l'une ou l'autre liste, l'autorité ayant nommé cette personne peut désigner un remplaçant pour la durée du mandat restant à courir.

3. Les personnes portées sur les listes continuent d'y figurer jusqu'à la désignation de leur successeur.

Article 16

1. Une même personne peut figurer sur les deux listes.

2. Si une personne est désignée pour figurer sur une même liste par plusieurs Etats, contractants, ou par un ou plusieurs d'entre eux, et par le Président, elle sera censée l'avoir été par l'autorité qui l'aura désignée la première, toutefois si cette personne est ressortissant d'un Etat ayant participé à sa désignation, elle sera réputée avoir été désignée par ledit Etat.

3. Toutes les désignations sont notifiées au Secrétaire général et prennent effet à compter de la date de réception de la notification.

Section 5. - Du financement du Centre

Article 17

Si les dépenses de fonctionnement du Centre ne peuvent être couvertes par les redevances payées pour l'utilisation de ses services ou par d'autres sources de revenus, l'excédent sera supporté par les Etats contractants membres de la Banque proportionnellement à leur souscription, au capital de celle-ci et par les Etats qui ne sont pas membres de la Banque conformément aux règlements adoptés par le Conseil administratif.

3. Wanneer de Secretaris-Generaal afwezig of belet is, of wanneer het ambt vacant is, treedt de Adjunct-Secretaris-Generaal op als Secretaris-Generaal.

Indien er meer dan een plaatsvervangende Secretaris-Generaal zal zijn, stelt de Raad van beheer tevoren de volgorde vast, waarin zij zullen optreden als Secretaris-Generaal.

Artikel 11

De Secretaris-Generaal is de vertegenwoordiger in rechten en de hoogste ambtenaar van het Centrum. Hij is verantwoordelijk voor het beheer daarvan, waaronder de benoeming van de leden van het personeel overeenkomstig de bepalingen van dit Verdrag en de door de Raad van beheer vastgestelde bepalingen. Hij treedt op als griffier en is bevoegd de schiedsrechterlijke uitspraken, gewezen ingevolge dit Verdrag, te legaliseren en afschrijven daarvan te waarmaken.

Afdeling 4. - De lijsten

Artikel 12

De lijst van bemiddelaars en de lijst van schiedsrechters bestaan uit personen die de voor deze functies vereiste bekwaamheden bezitten en aangewezen zijn op de hierna bepaalde wijze en die goedgevonden, op deze lijsten te worden vermeld.

Artikel 13

1. Iedere Verdragsluitende Staat kan voor elke lijst vier personen aanwijzen, die onderdaan van die Staat zijn, hoewel niet behoeven te zijn.

2. De Voorzitter kan tien personen aanwijzen voor iedere lijst. De aldus voor een lijst aangewezen personen dienen alle van verschillende nationaliteit te zijn.

Artikel 14

1. De voor de lijsten aangewezen personen dielen een hoog aanzien te genieten op meer gebied en erkende deskundigen te zijn inzake handel, industrie of financiën, en alle waarborgen te bieden voor onafhankelijkheid bij de uitoefening van hun functies. Deskundigheid op juridisch gebied is van bijzonder belang voor de op de lijst van schiedsrechters vermelde personen.

2. De Voorzitter houdt voorts bij zijn aanwijzing van personen voor de lijsten rekening met het belang, dat op de lijsten de voornaamste rechtsstelsels van de wereld en de belangrijkste sectoren van economische bedrijvigheid zijn vertegenwoordigd.

Artikel 15

1. De aangewezen personen staan op de lijst voor perioden van zes jaar, die kunnen worden verlengd.

2. Bij overlijden of aftreden van een der op de lijsten vermelde personen heeft de autoriteit die deze persoon heeft aangewezen het recht, een opvolger aan te wijzen voor de verdere duur van het mandaat.

3. De op de lijsten vermelde personen blijven daarop vermeld tot hun opvolger is aangewezen.

Artikel 16

1. Eenzelfde persoon kan op beide lijsten worden vermeld.

2. Indien een persoon door verschillende Verdragsluitende Staten, of door een of meer Verdragsluitende Staten en tevens door de Voorzitter, is aangewezen voor eenzelfde lijst, wordt hij geacht te zijn aangewezen door de autoriteit die hem het eerst heeft aangewezen. Indien hij echter onderdaan is van een der Staten die hem hebben aangewezen, wordt hij geacht door die Staat te zijn aangewezen.

3. Alle aanwijzingen worden ter kennis gebracht van de Secretaris-Generaal en hebben rechtsgevolg vanaf het tijdstip waarop deze kennisgeving is ontvangen.

Afdeling 5. - De inkomsten van het Centrum

Artikel 17

Indien de uitgaven van het Centrum niet kunnen worden gedekt door de vergoedingen voor het gebruik van zijn diensten of door andere ontvangsten, worden de overige kosten gedragen door de Verdragsluitende Partijen die lid zijn van de Bank, en door de Verdragsluitende Staten die geen lid van de Bank zijn, overeenkomstig de door de Raad van beheer vastgestelde regels.

Section 6. - Statut, immunités et privilèges

Article 18

Le Centre a la pleine personnalité juridique internationale. Il a, entre autres, capacité:

- a) de contracter;
- b) d'acquérir des biens meubles et immeubles et d'en disposer;
- c) d'ester en justice.

Article 19

Afin de pouvoir remplir ses fonctions, le Centre jouit, sur le territoire de chaque Etat contractant, des immunités et des privilèges définis à la présente section.

Article 20

Le Centre, ses biens et ses avoirs, ne peuvent faire l'objet d'aucune action judiciaire, sauf s'il renonce à cette immunité.

Article 21

Le Président, les membres du Conseil administratif, les personnes agissant en qualité de conciliateurs, d'arbitres ou de membres du Comité prévu à l'article 52, alinéa 3, et les fonctionnaires et employés du Secrétariat:

- a) ne peuvent faire l'objet de poursuites en raison d'actes accomplis par eux dans l'exercice de leurs fonctions, sauf si le Centre lève cette immunité;
- b) bénéficient, quand ils ne sont pas ressortissants de l'Etat où ils exercent leurs fonctions, des mêmes immunités en matière d'immigration, d'enregistrement des étrangers, d'obligations militaires ou de prestations analogues et des mêmes facilités en matière de change et de déplacements, que celles accordées par les Etats contractants aux représentants, fonctionnaires et employés de rang comparable d'autres Etats contractants.

Article 22

Les dispositions de l'article 21 s'appliquent aux personnes participant aux instances qui font l'objet de la présente Convention en qualité de parties, d'agents, de conseillers, d'avocats, de témoins ou d'experts, alinéa b ne s'appliquant toutefois qu'à leurs déplacements et à leur séjour dans le pays où se déroule la procédure.

Article 23

- 1. Les archives du Centre sont inviolables où qu'elles se trouvent.
- 2. Chaque Etat contractant accorde au Centre pour ses communications officielles un traitement aussi favorable qu'aux autres institutions internationales.

Article 24

- 1. Le Centre, ses avoirs, ses biens et ses revenus ainsi que ses opérations autorisées par la présente Convention sont exonérés de tous impôts et droits de douane. Le Centre est également exempt de toute obligation relative au recouvrement ou au paiement d'impôts ou de droits de douane.
- 2. Aucun impôt n'est prélevé sur les indemnités payées par le Centre au Président ou aux membres du Conseil administratif ou sur les traitements, émoluments ou autres indemnités payés par le Centre aux fonctionnaires ou employés du Secrétariat, sauf si les bénéficiaires sont ressortissants du pays où ils exercent leurs fonctions.
- 3. Aucun impôt n'est prélevé sur les honoraires ou indemnités versés aux personnes agissant en qualité de conciliateurs, d'arbitres ou de membres du Comité prévu à l'article 52, alinéa 3, dans les instances qui font l'objet de la présente Convention, si cet impôt n'a d'autre base juridique que le lieu où se trouve le Centre, celui où se déroule l'instance ou celui où sont payés, lesdits honoraires ou indemnités,

Afdeling 6. - Status, immuniteten en voorrechten

Artikel 18

Het Centrum bezit volledige rechtspersoonlijkheid naar internationaal recht. De rechtsbevoegdheid van het Centrum omvat ondermeer:

- a) het aangaan van overeenkomsten;
- b) het verwerven en vervreemden van roerend en onroerend goed;
- c) het optreden in rechte.

Artikel 19

Ten einde zijn werkzaamheden te kunnen verrichten geniet het Centrum op het grondgebied van elk der Verdragsluitende Staten de in deze afdeling omschreven immuniteten en voorrechten.

Artikel 20

Het Centrum alsmede zijn eigendommen en tegoeden, genieten immunitet van rechtsmacht, tenzij het Centrum afstand doet van deze immunitet.

Artikel 21

De Voorzitter, de leden van de Raad van beheer, zij die optreden als bemiddelaars, scheidsrechters of als leden van een Comité ingesteld ingevolge artikel 52, lid 3, alsmede de ambtenaren en het overige personeel van het Secretariaat:

- a) genieten immunitet van rechtsmacht met betrekking tot handelingen die zij bij het vervullen van hun taak hebben verricht, tenzij het Centrum afstand doet van deze immunitet;
- b) genieten, indien zij geen onderdaan zijn van de Staat waar zij hun werkzaamheden verrichten van dezelfde immuniteten terzake van immigratie, voorschriften voor inschrijving van vreemdelingen, dienstplicht of gelijkaardige prestaties, alsmede van dezelfde faciliteiten terzake van deviezen en van verplaatsingen, als die welke de Verdragsluitende Staten verlenen aan de vertegenwoordigers, ambtenaren en bedienden van overeenkomstige rang van andere Verdragsluitende Staten.

Artikel 22

De bepalingen van artikel 21 zijn van toepassing op hen die als partij, vertegenwoordiger, raadsman, advocaat, getuige of deskundige aan een geding volgens dit Verdrag deelnemen, met dien verstande echter dat het bepaalde sub b slechts van toepassing is ten aanzien van hun reis naar, en hun verblijf in de plaats waar het geding wordt gehouden.

Artikel 23

- 1. De archieven van het Centrum zijn onschendbaar, onverschuifbaar waar zij zich bevinden.
- 2. Elke Verdragsluitende Staat verleent het Centrum met betrekking tot zijn officiële verbandingen, een behandeling die ten minste even gunstig is als die welke hij aan andere internationale organisaties verleent.

Artikel 24

- 1. Het Centrum alsmede zijn tegoeden, eigendommen en inkomsten en de op grond van dit Verdrag toegelaten verrichtingen en transacties zijn vrijgesteld van alle belastingen en douanerechten. Het Centrum is eveneens vrijgesteld van elke aansprakelijkheid voor de invordering of betaling van belastingen of douanerechten.
- 2. Geen belasting wordt geheven op de door het Centrum aan de Voorzitter of de leden van de Raad van beheer betaalde vergoedingen, of op de bezoldigingen, verdiensten of andere vergoedingen welke door het Centrum aan de ambtenaren of bedienden van het Secretariaat worden betaald, behalve voor zover het betreft hen, die onderdaan zijn van het land waar zij hun werkzaamheden verrichten.
- 3. Geen belasting wordt geheven op de honoraria of vergoedingen, betaald aan personen die optreden als bemiddelaars, scheidsrechters of leden van een ingevolge artikel 52, lid 3, ingesteld Comité in de gedingen die krachtens dit Verdrag plaatsvinden, indien de enige juridische basis voor het opleggen van die belasting, de plaats is waar het Centrum is gelegen of de plaats waar het geding plaatsvindt, of de plaats waar deze honoraria of vergoedingen worden betaald.

CHAPITRE II. - De la compétence du Centre

Article 25

1. La compétence du Centre s'étend aux différends d'ordre juridique entre un Etat contractant (ou telle collectivité publique ou tel organisme dépendant de lui qui est désigné au en re et e ressortissant d'un autre Etat contractant qui sont en relation directe avec un investissement et que les parties ont consenti par écrit à soumettre au Centre. Lorsque les parties ont donné leur consentement, aucune d'elles ne peut le retirer unilatéralement.

2. « Ressortissant d'un autre Etat contractant » signifie:

a) toute personne physique qui possède la nationalité d'un Etat contractant autre que l'Etat partie au différend à la date à laquelle les parties ont consenti à soumettre le différend à la conciliation ou à l'arbitrage ainsi qu'à la date à laquelle la requête a été enregistrée conformément à l'article 28, alinéa 3 ou à l'article 36, alinéa 3, et l'exclusion de toute personne qui, à l'une ou à l'autre de ces dates, possède également la nationalité de l'Etat contractant partie au différend;

b) toute personne morale qui possède la nationalité d'un Etat contractant autre que l'Etat partie au différend à la date à laquelle les parties ont consenti à soumettre le différend à la conciliation ou à l'arbitrage et toute personne morale qui possède la nationalité de l'Etat contractant partie au différend à la même date et que les parties sont convenues, aux fins de la présente Convention, de considérer comme ressortissant d'un autre Etat contractant en raison du contrôle exercé sur elle par des intérêts étrangers.

3. Le consentement d'une collectivité publique ou d'un organisme dépendant d'un Etat contractant ne peut être donné qu'après approbation par ledit Etat, sauf si celui-ci indique au Centre que cette approbation n'est pas nécessaire.

4. Tout Etat contractant peut, lors de sa ratification, de son acceptation ou de son approbation de la Convention ou à toute date ultérieure, faire connaître au Centre la ou les catégories de différends qu'il considérerait comme pouvant être soumis ou non à la compétence du Centre. Le Secrétaire général transmet immédiatement la notification à tous les Etats contractants. Ladite notification ne constitue pas le consentement requis aux termes de l'alinéa 1.

Article 26

Le consentement des parties à l'arbitrage dans le cadre de la présente Convention est, sauf stipulation contraire, considéré comme impliquant renonciation à l'exercice de tout autre recours. Comme condition à son consentement à l'arbitrage dans le cadre de la présente Convention, un Etat contractant peut exiger que les recours administratifs ou judiciaires internes soient épuisés.

Article 27

1. Aucun Etat contractant n'accorde la protection diplomatique ou ne formule de revendication internationale au sujet d'un différend que l'un de ses ressortissants et un autre Etat contractant ont consenti à soumettre ou ont soumis à l'arbitrage dans le cadre de la présente Convention, sauf si l'autre Etat contractant ne se conforme pas à la sentence rendue à l'occasion du différend.

2. Pour l'application de l'alinéa 1, la protection diplomatique ne vise pas les simples démarches diplomatiques tendant uniquement à faciliter le règlement du différend.

CHAPITRE III. - De la conciliation

Section 1. - De la demande en conciliation

Article 28

1. Un Etat contractant ou le ressortissant d'un Etat contractant qui désire entamer une procédure de conciliation doit adresser par écrit une requête à cet effet au Secrétaire général, lequel en envoie copie à l'autre partie.

2. La requête doit contenir des informations concernant l'objet du différend, l'identité des parties et leur consentement à la conciliation conformément au règlement de procédure relatif à l'introduction des instances de conciliation et d'arbitrage.

HOOFDSTUK II. - De bevoegdheid van het Centrum

Artikel 25

1. De bevoegdheid van het Centrum omvat de beslechting van alle rechtsgeschillen tussen een Verdragsluitende Staat (of een samenstellend deel of een orgaan van die Staat, hetwelk als zodanig door die Verdragsluitende Staat aan het Centrum is aangewezen) en een onderdaan van een andere Verdragsluitende Staat, welke rechtstreeks voortvloeien uit een investering, en ter aanzien waarvan de partijen er schriftelijk in hebben toegestemd, deze aan het Centrum voor te leggen. Wanneer die partijen hun toestemming hebben gegeven, kan geen hunner deze eenzijdig intrekken.

2. Onder « onderdaan van een andere Verdragsluitende Staat » wordt verstaan:

a) iedere natuurlijke persoon welke de nationaliteit van een andere Verdragsluitende Staat heeft dan van de Staat die partij is bij het geschil, op het tijdstip waarop partijen erin hebben toegestemd, zodanig geschil te onderwerpen aan bemiddeling of arbitrage, alsmede op het tijdstip waarop het verzoek bedoeld in artikel 28, lid 3, of artikel 36, lid 3, werd ingeschreven, doch met uitsluiting van ieder die op een van deze beide tijdstippen eveneens de nationaliteit bezit van de Verdragsluitende Staat die partij is in het geschil;

b) iedere rechtspersoon die de nationaliteit bezat van een andere Verdragsluitende Staat dan van de Staat die partij is in het geschil, op het tijdstip waarop de partijen erin hebben toegestemd, zodanig geschil te onderwerpen aan bemiddeling of arbitrage, alsmede iedere rechtspersoon welke de nationaliteit van de Verdragsluitende Staat, partij bij het geschil, bezat op dat tijdstip en welke rechtspersoon partijen zijn overeengekomen, met het oog op dit Verdrag te beschouwen als onderdaan van een andere Verdragsluitende Staat wegens de overwegend buitenlandse belangen bij deze rechtspersoon,

3. Toestemming door een samenstellend deel of orgaan van een Verdragsluitende Staat behoeft de goedkeuring van die Staat, tenzij die Staat het Centrum mededeelt dat een dergelijke goedkeuring niet vereist is.

4. Elke Verdragsluitende Staat kan bij bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van dit Verdrag of op ieder later tijdstip het Centrum in kennis stellen van de categorie of categorieën van geschillen welke naar het oordeel van die Staat al dan niet in aanmerking komen om aan het Centrum voorgelegd te worden. De Secretaris-Generaal deelt alle Verdragsluitende Staten deze kennisgeving terstond mede. Een dergelijke kennisgeving maakt niet de in lid 1 bedoelde toestemming uit.

Artikel 26

Toestemming van partijen tot arbitrage volgens dit Verdrag wordt, tenzij anders wordt verklaard, beschouwd als toestemming tot zodanig arbitrage met uitsluiting van ieder ander beslechttingsmiddel. Een Verdragsluitende Staat kan, alsvoorwaarde voor zijn toestemming tot arbitrage, volgens dit Verdrag, eisen dat de nationale administratieve of gerechtelijke middelen tot beslechting zijn uitgeput,

Artikel 27

1. Geen der Verdragsluitende Staten verleent diplomatieke bescherming of stelt een volkenrechtelijke eis met betrekking tot een geschil, dat een van zijn onderdanen en een andere Verdragsluitende Staat zijn overeengekomen aan arbitrage volgens dit Verdrag te onderwerpen of reeds onderworpen hebben, tenzij de andere Verdragsluitende Staat zich niet heeft gedragen overeenkomstig de inzake dat geschil gewezen uitspraak en deze niet heeft nagekomen.

2. Voor de toepassing van lid 1 wordt met diplomatieke bescherming niet bedoeld de eenvoudige diplomatieke stappen, uitsluitend dienende om de beslechting van het geschil te vergemakkelijken.

HOOFDSTUK III. - Bemiddeling

Afdeling 1. - Het verzoek tot bemiddeling

Artikel 28

1. Een Verdragsluitende Staat of een onderdaan van een Verdragsluitende Staat die een bemiddelingsprocedure wenst aanhangig te maken, moet daartoe een schriftelijk verzoekschrift overmaken aan de Secretaris-Generaal, die een afschrift van het verzoekschrift zendt aan de andere partij,

2. Het verzoekschrift bevat inlichtingen omtrent het voorwerp van het geschil, de identiteit der partijen, en hun toestemming tot bemiddeling in overeenstemming met de procedureregels voor het aanhangig maken van een bemiddelings- of arbitragegeding.

3. Le Secrétaire général doit enregistrer la requête sauf s'il estime au vu des informations contenues dans la requête que le défendeur manifestement la compétence du Centre. Il doit immédiatement notifier aux parties l'enregistrement ou le refus d'enregistrement.

Section 2

De la constitution de la Commission de conciliation

Article 29

1. La Commission de conciliation (ci-après dénommée la Commission) est constituée dès que possible après enregistrement de la requête conformément à l'article 28.

2. a) La Commission se compose d'un conciliateur unique ou d'un nombre impair de conciliateurs nommés conformément à l'accord des parties.

b) A défaut d'accord entre les parties sur le nombre de conciliateurs et leur mode de nomination, la Commission comprend trois conciliateurs; chaque partie nomme un conciliateur et le troisième, qui est le président de la Commission, est nommé par accord des parties.

Article 30

Si la Commission n'a pas été constituée dans les nonante jours suivant la notification de l'enregistrement de la requête par le Secrétaire général conformément à l'article 28, alinéa 3, ou dans tout autre délai convenu par les parties, le Président, à la demande de la partie la plus diligente et, si possible, après consultation des parties, nomme le conciliateur ou les conciliateurs; non encore désignés.

Article 31

1. Les conciliateurs peuvent être pris hors de la liste des conciliateurs; sauf au cas de nomination par le Président prévu à l'article 30.

2. Les conciliateurs nommés hors de la liste des conciliateurs doivent posséder les qualités prévues à l'article 14, alinéa 1.

Section 3. - De la procédure devant la Commission

Article 32

1. La Commission est juge de sa compétence.

2. Tout déclinatoire de compétence soulevé par l'une des parties et fondé sur le motif que le différend n'est pas de la compétence du Centre ou, pour toute autre raison, de celle de la Commission doit être examiné par la Commission qui décide s'il doit être traité comme une question préalable ou si son examen doit être joint à celui des questions de fond.

Article 33

Toute procédure de conciliation est conduite conformément aux dispositions de la présente section et, sauf accord contraire des parties, au Règlement de Conciliation en vigueur à la date à laquelle elles ont consenti à la conciliation. Si une question de procédure non prévue par la présente section ou le Règlement de Conciliation ou tout autre règlement adopté par les parties se pose, elle est tranchée par la Commission.

Article 34

1. La Commission a pour fonction d'éclaircir les points en litige entre les parties et doit s'efforcer de les amener à une solution mutuellement acceptable. A cet effet, la Commission peut à une phase quelconque de la procédure et à plusieurs reprises recommander aux parties les termes d'un règlement. Les parties doivent collaborer de bonne foi avec la Commission afin de lui permettre de remplir ses fonctions et doivent tenir le plus grand compte des recommandations.

2. Si les parties se mettent d'accord, la Commission rédige un procès-verbal, faisant l'inventaire des points en litige et prenant acte de l'accord des parties. Si à une phase quelconque de la procédure, la Commission estime qu'il n'y a aucune possibilité d'accord entre les parties, elle clôt la procédure et dresse un procès-verbal constatant qu'elle le différend a été soumis à la conciliation et que les parties n'ont pas abouti à un accord. Si des parties font défaut ou s'abstiennent de participer à la procédure, la Commission clôt la procédure et dresse un procès-verbal constatant qu'une des parties a fait défaut ou s'est abstenue de participer à la procédure.

3. De Secretaris-Generaal schrijft het verzoekschrift in, tenzij hij, op grond van de in het verzoekschrift vervatte gegevens, van oordeel is dat het geschil duidelijk buiten de bevoegdheid van het Centrum valt. Hij stelt de partijen terstond in kennis van de inschrijving of de weigering van de inschrijving.

Afdeling 2. - De samenstelling van de bemiddelingscommissie

Artikel 29

1. De Bemiddelingscommissie (hierna te noemen de Commissie) wordt zo spoedig mogelijk na de inschrijving van het artikel 28 bedoelde verzoekschrift samengesteld.

2. a) De Commissie bestaat uit een bemiddelaar of een oneven aantal bemiddelaars, benoemd op door de partijen overeen te komen wijze.

b) Indien partijen geen overeenstemming bereiken over het aantal bemiddelaars en de wijze van benoeming, bestaat de Commissie uit drie bemiddelaars; iedere partij benoemt een bemiddelaar en de derde, die optreedt als voorzitter van de Commissie, wordt bij overeenstemming tussen de partijen benoemd.

Artikel 30

Indien de Commissie niet is samengesteld binnen negentig dagen nadat de kennisgeving van inschrijving van het verzoekschrift door de Secretaris-Generaal overeenkomstig artikel 28, lid 3, is verzonden of binnen een anderszins tussen partijen overeengekomen termijn, benoemt de Voorzitter op verzoek van een van beide partijen, en voor zover mogelijk na raadpleging van beide partijen, de nog niet benoemde bemiddelaar of bemiddelaars.

Artikel 31

1. Als bemiddelaars kunnen worden benoemd personen die niet op de lijst van bemiddelaars voorkomen, tenzij het een benoeming betreft door de Voorzitter ingevolge artikel 30.

2. Op deze wijze benoemde bemiddelaars dienen te voldoen aan de in artikel 14, lid I, gestelde eisen.

Afdeling 3. - Het geding voor de Bemiddelingscommissie

Artikel 32

1. De Commissie beslist over haar bevoegdheid.

2. Elke afwijzing van bevoegdheid, door een der partijen opgeworpen, en stemmende op de inhoudende bewering dat het geschil niet binnen de bevoegdheid van het Centrum valt, of om andere redenen niet binnen de bevoegdheid van de Commissie valt, wordt door de Commissie in overweging genomen, die bepaalt of zij behandeld zal worden als een preliminaire vraag dan wel gelijkijdig met de hoofdzaak zal dienen.

Artikel 33

Elke bemiddelingsprocedure wordt gevoerd overeenkomstig de bepalingen van deze afdeling en, tenzij partijen anders overeenkomen, overeenkomstig de Procedureregels voor Bemiddeling, van kracht op het tijdstip waarop partijen in bemiddeling hebben toegestemd. Indien een vraag rijst inzake de procedure waarin niet door deze afdeling of door de genoemde Procedureregels of enige andere door partijen aanvaarde regel wordt voorzien, beslist de Commissie.

Artikel 34

1. Het is de taak van de Commissie om de geschilpunten tussen de partijen op te helderen en te trachten een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te vinden. Daartoe kan de Commissie in iedere fase van het geding, en van tijd tot tijd, aan partijen aanbevelingen doen voor een regeling van het geschil. De partijen dienen te goeder trouw samen te werken met de Commissie ten einde haar in staat te stellen haar werkzaamheden te verrichten, en dienen haar aanbevelingen in zeer ernstige overweging te nemen.

2. Indien de partijen overeenstemming bereiken, stelt de Commissie een proces-verbaal op, inhoudende de punten van geschil en vermeldende dat partijen tot overeenstemming zijn gekomen. Indien in enige fase van het geding de Commissie meent dat overeenstemming tussen partijen niet mogelijk is, sluit zij het geding en stelt een proces-verbaal op, vermeldende dat het geschil is onderworpen aan bemiddeling en dat partijen geen overeenstemming hebben bereikt. Indien een der partijen niet verschijnt of niet deelneemt aan het geding, sluit de Commissie het geding en stelt een proces-verbaal op, vermeldende dat die partij niet verschenen is of niet heeft deelgenomen aan het geding.

Article 35

Sauf accord contraire des parties, aucune d'elles ne peut, à l'occasion d'une autre procédure se déroulant devant des arbitres, un tribunal ou de toute autre manière, invoquer les opinions exprimées, les déclarations ou les offres de règlement faite par l'autre partie au cours de la procédure non plus que le procès-verbal ou les recommandations de la Commission.

CHAPITRE IV. - De l'arbitrage

Section 1. - De la demande d'arbitrage

Article 36

1. Un Etat contractant ou le ressortissant d'un Etat contractant qui désire entamer une procédure d'arbitrage doit adresser par écrit une requête à cet effet au Secrétaire général, lequel en envoie copie à l'autre partie.

2. La requête doit contenir des informations concernant l'objet du différend, l'identité des parties et leur consentement à l'arbitrage conformément au règlement de procédure relatif à l'introduction des instances de conciliation et d'arbitrage.

3. Le Secrétaire général doit enregistrer la requête sauf s'il estime au vu des informations contenues dans la requête que le différend excède manifestement la compétence du Centre. Il doit immédiatement notifier aux parties l'enregistrement ou le refus d'enregistrement.

Section 2. - De la constitution du Tribunal

Article 37

1. Le Tribunal arbitral (ci-après dénommé le Tribunal) est constitué dès que possible après enregistrement de la requête conformément à l'article 36.

2. a) Le Tribunal se compose d'un arbitre unique ou d'un nombre impair d'arbitres nommés conformément à l'accord des parties.

b) A défaut d'accord entre les parties sur le nombre des arbitres et leur mode de nomination, le Tribunal comprend trois arbitres; chaque partie nomme un arbitre et le troisième, qui est le président du Tribunal, est nommé par accord des parties.

Article 38

Si le Tribunal n'a pas été constitué dans les nonante jours suivant la notification de l'enregistrement de la requête par le Secrétaire général conformément à l'article 36, alinéa 3 ou dans tout autre délai convenu par les parties, le Président, à la demande de la partie la plus diligente et, si possible, après consultation des parties, nomme l'arbitre ou les arbitres non encore désignés. Les arbitres nommés par le Président conformément aux dispositions du présent article ne doivent pas être ressortissants de l'Etat contractant partie au différend ou de l'Etat contractant dont le ressortissant est partie au différend.

Article 39

Les arbitres composant la majorité doivent être ressortissants d'Etats autres que l'Etat contractant partie au différend et que l'Etat contractant dont le ressortissant est partie au différend; étant entendu néanmoins que cette disposition ne s'applique pas si, d'un commun accord, les parties désignent l'arbitre unique ou chacun des membres du Tribunal.

Article 40

1. Les arbitres peuvent être pris hors de la liste des arbitres, sauf au cas de nomination par le Président prévu à l'article 38.

2. Les arbitres nommés hors de la liste des arbitres doivent posséder les qualités prévues à l'article 41, alinéa 1.

Artikel 35

Tenzij partijen bij het geschil anders overeenkomen, is geen der partijen bij een bemiddelingsgeding gerechtigd in enig ander geding, hetzij voor scheidsrechters, hetzij voor een rechtbank of op andere wijze, de door de andere partij in het bemiddelingsgeding geuite meningen, verklaringen, erkenningen of voorstellen tot regeling in te roepen, evenmin als het proces-verbaal of de aanbevelingen, opgesteld door de Commissie.

HOOFDSTUK IV. - Arbitragg.

Afdeling 1. - Het verzoek tot arbitrage

Artikel 36

1. Een Verdragsluitende Staat of een onderdaan van een Verdragsluitende Staat die een arbitragegeding wenst aanhangig te maken, maakt daartoe een schriftelijk verzoekschrift over aan de Secretaris-Generaal, die een afschrift van het verzoekschrift zendt aan de andere partij.

2. Het verzoekschrift bevat inlichtingen omtrent de punten van geschil, de hoedanigheid der partijen en hun toestemming tot arbitrage in overeenstemming met de procedureregels voor het aanhangig maken van een bemiddelings- of arbitrageprocedure.

3. De Secretaris-Generaal schrijft het verzoekschrift in, tenzij hij op grond van de in het verzoekschrift vervatte gegevens van oordeel is, dat het geschil duidelijk buiten het werkterrein van het Centrum valt. Hij stelt de partijen terstond in kennis van de inschrijving of de weigering van de inschrijving.

Afdeling 2. - De samenstelling van het Scheidsgerecht

Artikel 37

1. Het Scheidsgerecht wordt zo spoedig mogelijk na de inschrijving aan een verzoekschrift bedoeld in artikel 36 samengesteld.

2. a) Het Scheidsgerecht bestaat uit één scheidsrechter of een oneven aantal scheidsrechters, benoemd op door de partijen overeen te komen wijze.

b) Indien partijen geen overeenstemming bereiken over het aantal scheidsrechters en de wijze van benoeming, bestaat het Scheidsgerecht uit drie scheidsrechters; iedere partij benoemt een scheidsrechter, en de derde, die optreedt als Voorzitter van het Scheidsgerecht, wordt bij overeenstemming tussen partijen benoemd.

Artikel 38

Indien het Scheidsgerecht niet is samengesteld binnen negentig dagen nadat de kennisgeving van inschrijving van het verzoekschrift door de Secretaris-Generaal overeenkomstig artikel 36, lid 3, is verzonden, of binnen een andere tussen partijen overeengekomen termijn, benoemt de Voorzitter op verzoek van een van beide partijen en voor zover mogelijk na raadpleging van beide partijen, de nog niet benoemde scheidsrechter of scheidsrechters. De door de Voorzitter ingevolge de bepalingen van dit artikel benoemde scheidsrechters mogen geen onderdaan zijn van de Verdragsluitende Staat welke partij is bij het geschil of van de Verdragsluitende Staat wiens onderdaan partij is bij het geschil.

Artikel 39

De meerderheid der scheidsrechters dient onderdaan te zijn van andere Staten dan de Verdragsluitende Staat die partij is bij het geschil en dan de Verdragsluitende Staat wiens onderdaan partij is bij het geschil, met dien verstande, evenwel dat bovenstaande bepalingen van dit artikel niet van toepassing zijn, indien de partijen in onderlinge overeenstemming de enige scheidsrechter of elk der leden van het Scheidsgerecht hebben benoemd.

Artikel 40

1. Als scheidsrechters kunnen worden benoemd personen die niet op de lijst van scheidsrechters voorkomen, tenzij het een benoeming betreft door de Voorzitter ingevolge artikel 38.

2. Op deze wijze benoemde scheidsrechters dienen te voldoen aan de in artikel 41, eerste lid, gestelde eisen.

Section 3. - Des pouvoirs et des fonctions du Tribunal

Article 41

1. Le Tribunal est juge de sa compétence.
 2. Tout déclinatoire de compétence soulevé par l'une des parties et fondé sur le motif que le différend n'est pas de la compétence du Centre ou, pour toute autre raison, de celle du Tribunal doit être examiné par le Tribunal qui décide s'il doit être traité comme question préalable ou si son examen doit être joint à celui des questions de fond.

Article 42

1. Le Tribunal statue sur le différend conformément aux règles de droit adoptées par les parties. Faute d'accord entre les parties, le Tribunal applique le droit de l'Etat contractant partie au différend - y compris les règles relatives aux conflits de lois - ainsi que les principes de droit international en la matière.

2. Le Tribunal ne peut refuser de juger sous prétexte du silence ou de l'obscurité du droit.

3. Les dispositions des alinéas précédents ne portent pas atteinte à la faculté pour le Tribunal, si les parties en sont d'accord, de statuer *ex aequo et bono*.

Article 43

Sauf accord contraire des parties, le Tribunal s'il l'estime nécessaire, peut à tout moment durant les débats :

- a) demander aux parties de produire tous documents ou autres moyens de preuve, et
- b) se transporter sur les lieux et y procéder à telles enquêtes qu'il estime nécessaires.

Article 44

Toute procédure d'arbitrage est conduite conformément aux dispositions de la présente section et, sauf accord contraire des parties, au Règlement d'Arbitrage en vigueur à la date à laquelle elles ont consenti à l'arbitrage. Si une question de procédure non prévue par la présente section ou le Règlement d'Arbitrage ou tout autre règlement adopté par les parties se pose, elle est tranchée par le Tribunal.

Article 45

1. Si l'une des parties fait défaut ou s'abstient de faire valoir ses moyens, elle n'est pas pour autant réputée acquiescer aux prétentions de l'autre partie.

2. Si l'une des parties fait défaut ou s'abstient de faire valoir ses moyens à tout moment de la procédure, l'autre partie peut demander au Tribunal de considérer les chefs de conclusions qui lui sont soumises et de rendre sa sentence. Le Tribunal doit, en notifiant à la partie défaillante la demande dont il est saisi, accorder à celle-ci un délai de grâce avant de rendre sa sentence, à moins qu'il ne soit convaincu que ladite partie n'a pas l'intention de comparaître ou de faire valoir ses moyens.

Article 46

Sauf accord contraire des parties, le Tribunal doit, à la requête de l'une d'elles, statuer sur toutes demandes incidentes, additionnelles ou reconventionnelles se rapportant directement à l'objet du différend, à condition que ces demandes soient couvertes par le consentement des parties et qu'elles relèvent par ailleurs de la compétence du Centre.

Article 47

Sauf accord contraire des parties, le Tribunal peut, s'il l'estime que les circonstances l'exigent, recommander toutes mesures conservatoires propres à sauvegarder les droits des parties.

Section 4. - De la sentence

Article 48

1. Le Tribunal statue sur toute question à la majorité des voix de tous ses membres.

2. La sentence est rendue par écrit; elle est signée par les membres du Tribunal qui se sont prononcés en sa faveur.

3. La sentence doit répondre à tous les chefs de conclusions soumises au Tribunal et doit être motivée.

4. Tout membre du Tribunal peut faire joindre à la sentence soit son opinion particulière - qu'il partage ou non l'avis de la majorité - soit la mention de son dissentiment.

5. Le Centre ne publie aucune sentence sans le consentement des parties.

Afdeling 3. - De bevoegdheden en functies van het Scheidsgerecht

Artikel 41

1. Het Scheidsgerecht beslist over zijn bevoegdheid.

2. Elke afwijzing van bevoegdheid door een der partijen opgeworpen en stemmende op de bewering dat het geschil niet binnen de bevoegdheid van het Centrum valt of om andere redenen, niet binnen de bevoegdheid van het Scheidsgerecht valt, wordt door het Scheidsgerecht in overweging genomen, dat bepaalt of zij behandeld dient te worden als een preliminaire vraag dan wel gelijktijdig met de hoofdzaak zal dienen.

Artikel 42

1. Het Scheidsgerecht beslist over een geschil in overeenstemming met zodanige rechtsregels als door partijen zal zijn overeengekomen. Bij gebreke aan zulk een overeenstemming past het Scheidsgerecht het recht toe van de Verdragsluitende Staat, die partij is bij het geschil, waaronder mede dienen te worden verstaan diens regels betreffende het conflictrecht, alsmede die volkenrechtelijke regels, welke van toepassing kunnen zijn op de zaak.

2. Het Scheidsgerecht mag niet weigeren, recht te spreken onder het motief van het stilzwijgen of de duisterheid van het recht.

3. De bepalingen der vorige leden doen geen afbreuk aan de bevoegdheid van het Scheidsgerecht om een uitspraak *ex aequo et bono* te doen, indien de partijen zulks overeenkomen.

Artikel 43

Tenzij partijen anders overeenkomen kan het Scheidsgerecht, indien het zulks nodig oordeelt, in elke fase van het geding :

- a) de partijen opdragen, stukken of ander bewijs over te leggen, alsmede
- b) zich naar de plaats van het geschil begeven en daar die onderzoeken verrichten die het nodig oordeelt.

Artikel 44

Het arbitragegeding wordt gevoerd overeenkomstig de bepalingen van deze afdeling, en tenzij partijen anders overeenkomen, overeenkomstig de Procedureregels voor Arbitrage, van kracht op het tijdstip waarop zij hebben ingestemd met de arbitrage. Indien een vraag rijst over de procedure, waarin niet is voorzien door deze afdeling, of door de Procedureregels voor Arbitrage, of door enige door partijen overeengekomen regels, wordt deze vraag beslist door het Scheidsgerecht.

Artikel 45

1. Indien een der partijen niet verschijnt of haar zaak niet uiteenzet, wordt dit niet beschouwd als een erkenning van de juistheid van de beweringen van de tegenpartij.

2. Indien een der partijen niet verschijnt of haar zaak niet uiteenzet in enige fase van het geding, kan de tegenpartij het Scheidsgerecht verzoeken de voorgelegde vragen toeh te behandelen en een uitspraak te doen. Alvorens uitspraak te doen, doet het Scheidsgerecht de partij die met verschijnt of haar zaak niet uiteenzet, hiervan aanzegging, en verleent die partij uitstel, tenzij het ervan overtuigd is dat genoemde partij niet voornemens is te verschijnen of haar zaak uiteen te zetten.

Artikel 46

Tenzij partijen anders overeenkomen beslist het Scheidsgerecht, op verzoek van een der partijen, over incidentele, bijkomende en tegen eisen welke rechtstreeks verband houden met het voorwerp van geschil, mits deze eisen binnen het kader van de door partijen gegeven toestemming en overigens binnen de bevoegdheid van het Centrum vallen.

Artikel 47

Tenzij partijen anders overeenkomen kan het Scheidsgerecht, indien het zulks op grond van de omstandigheden noodzakelijk acht, voorlopige maatregelen aanbevelen ter bescherming van de rechten van partijen.

Afdeling 4. - De uitspraak

Artikel 48

1. Het Scheidsgerecht beslist over alle vragen met meerderheid van stemmen van al zijn leden.

2. De uitspraak wordt schriftelijk gegeven en wordt getekend door de leden van het Scheidsgerecht die daarvoor hebben gestemd.

3. De uitspraak behandelt alle aan het Scheidsgerecht voorgelegde vragen en bevat de redenen waarop zij is gegrond.

4. Ieder lid van het Scheidsgerecht kan aan de uitspraak hetzij zijn persoonlijke merung, onafhankelijk van het feit of hij het oordeel van de meerderheid al dan niet deelt, hetzij een verklaring van zijn afwijkend oordeel toevoegen.

5. Het Centrum publiceert de uitspraak niet dan met instemming van de partijen.

Article 49

1. Le Secrétaire général envoie sans délai aux parties copies certifiées conformes de la sentence. La sentence est réputée avoir été rendue le jour de l'envoi desdites copies.

2. Sur la requête d'une des parties, à présenter dans les quarante-cinq jours de la sentence, le Tribunal peut, après notification à l'autre partie, statuer sur toute question sur laquelle il aurait omis de se prononcer dans la sentence et corriger toute erreur matérielle contenue dans la sentence. Sa décision fait partie intégrante de la sentence et est notifiée aux parties dans les mêmes formes que celle-ci. Les délais prévus à l'article 51, alinéa 2 et à l'article 52, alinéa 2 courent à partir de la date de la décision correspondante.

Section 5

De l'interprétation, de la révision et de l'annulation de la sentence

Article 50

1. Tout différend qui pourrait s'élever entre les parties concernant le sens ou la portée de la sentence peut faire l'objet d'une demande en interprétation adressée par écrit au Secrétaire général par l'une ou l'autre des parties.

2. La demande est, si possible, soumise au Tribunal qui a statué. En cas d'impossibilité, un nouveau Tribunal est constitué conformément à la section 2 du présent chapitre. Le Tribunal peut, s'il estime que les circonstances l'exigent, décider de suspendre l'exécution de la sentence jusqu'à ce qu'il se soit prononcé sur la demande en interprétation.

Article 51

1. Chacune des parties peut demander, par écrit, au Secrétaire général la révision de la sentence en raison de la découverte d'un fait de nature à exercer une influence décisive sur la sentence, à condition qu'avant le prononcé de la sentence ce fait ait été inconnu du Tribunal et de la partie demanderesse et qu'il n'y ait pas eu, de la part de celle-ci, faute à l'ignorer.

2. La demande doit être introduite dans les nonante jours suivant la découverte du fait nouveau et, en tout cas, dans les trois ans suivant la date de la sentence.

3. La demande est, si possible, soumise au Tribunal ayant statué. En cas d'impossibilité, un nouveau Tribunal est constitué conformément à la section 2 du présent chapitre.

4. Le Tribunal peut, s'il estime que les circonstances l'exigent, décider de suspendre l'exécution de la sentence jusqu'à ce qu'il se soit prononcé sur la demande en révision. Si, dans sa demande, la partie en cause requiert qu'il soit sursis à l'exécution de la sentence, l'exécution est provisoirement suspendue jusqu'à ce que le Tribunal ait statué sur ladite requête.

Article 52

1. Chacune des parties peut demander, par écrit, au Secrétaire général l'annulation de la sentence pour l'un quelconque des motifs suivants :

- a) vice dans la constitution du Tribunal;
- b) excès de pouvoir manifeste du Tribunal;
- c) corruption d'un membre du Tribunal;
- d) insobriété grave d'une règle fondamentale de procédure;
- e) défaut de motifs.

2. Toute demande doit être formée dans les cent vingt jours suivant la date de la sentence, sauf si l'annulation est demandée pour cause de corruption, auquel cas ladite demande doit être présentée dans les cent vingt jours suivant la découverte de la corruption et, en tout cas, dans les trois ans suivant la date de la sentence.

3. Au reçu de la demande, le Président nomme immédiatement parmi les personnes dont les noms figurent sur la liste des arbitres, un Comité ad hoc de trois membres. Aucun membre dudit Comité ne peut être choisi parmi les membres du Tribunal ayant rendu la sentence, ni posséder la même nationalité qu'un des membres dudit Tribunal ni celle de l'Etat partie au différend ou de l'Etat dont le ressortissant est partie au différend, ni avoir été désigné pour figurer sur la liste des arbitres par l'un desdits Etats, ni avoir rempli les fonctions de conciliateur dans la même affaire. Le Comité est habilité à annuler la sentence en tout ou en partie pour l'un des motifs énumérés à l'alinéa 1 du présent article.

Artikel 49

1. De Secretaris-Generaal doet onverwijld aan partijen gewaarmerkte afschriften van de uitspraak toekomen. De uitspraak wordt geacht te zijn gedaan op de dag waarop genoemde afschriften zijn verzonden.

2. Op verzoek van een der partijen binnen vijfenveertig dagen na de uitspraak, kan het Scheidsrecht, na kennisgeving daarvan aan de tegenpartij, beslissen inzake iedere kwestie waarover het heeft nagelaten in de uitspraak te beslissen, alsmede iedere materiële vergissing in de uitspraak herstellen. Deze beslissing vormt een deel van de uitspraak en wordt op dezelfde wijze als die uitspraak ter kennis gebracht van partijen. De in artikel 51, lid 2, en in artikel 52, lid 2, bedoelde termijnen beginnen te lopen vanaf het tijdstip van de desbetreffende beslissing.

Afdeling 5

Interpretatie, herziening en vernietiging van de uitspraak

Artikel 50

1. Indien een geschil tussen de partijen rijst inzake de bedoeling of de betekenis van een uitspraak, kan een der partijen schriftelijk een verzoekschrift tot interpretatie van de uitspraak tot de Secretaris-Generaal richten.

2. Het verzoekschrift wordt zo mogelijk voorgelegd aan het Scheidsrecht dat de uitspraak heeft gewezen. Indien zulks niet mogelijk is, wordt een nieuw Scheidsrecht gevormd overeenkomstig afdeling 2 van dit hoofdstuk. Het Scheidsrecht kan, indien het van oordeel is dat de omstandigheden zulks vereisen, de tenuitvoerlegging van de uitspraak schorsen, totdat het zich heeft uitgesproken.

Artikel 51

1. Elk der partijen kan schriftelijk aan de Secretaris-Generaal een verzoekschrift tot herziening van de uitspraak richten, wegens het aan het licht treden van een feit van dien aard dat het de uitspraak beslissend kan beïnvloeden, mits dit feit aan het Scheidsrecht en aan de verzoekende partij niet bekend was toen de uitspraak werd gewezen, en mits de laatste dit feit niet had behoren te kennen.

2. Het verzoekschrift wordt ingediend binnen negentig dagen na het aan het licht treden van dit nieuwe feit en, in elk geval binnen drie jaar na de datum van de uitspraak.

3. Het verzoekschrift wordt zo mogelijk voorgelegd aan het Scheidsrecht dat de uitspraak heeft gewezen. Indien zulks niet mogelijk is, wordt een nieuw Scheidsrecht gevormd overeenkomstig afdeling 2 van dit hoofdstuk.

4. Het Scheidsrecht kan, indien het van oordeel is dat de omstandigheden zulks vereisen, de tenuitvoerlegging van de uitspraak schorsen, totdat het zich heeft uitgesproken. Indien de verzoekende partij in zijn verzoekschrift vraagt om schorsing van de tenuitvoerlegging voorlopig opgeschort, totdat het Scheidsrecht over dit verzoek heeft beslist.

Artikel 52

1. Elk der partijen kan schriftelijk de Secretaris-Generaal verzoeken om vernietiging van de uitspraak om een der volgende redenen:

- a) onjuiste samenstelling van het Scheidsrecht;
- b) klaarblijkelijke overschrijding van zijn bevoegdheden door het Scheidsrecht;
- c) omkoping van een der leden van het Scheidsrecht;
- d) ernstige afwijking van een grondregel van procedure, of
- e) het ontbreken in de uitspraak van de gronden waarop deze is gewezen.

2. Het verzoekschrift wordt ingediend binnen honderd twintig dagen na de datum van de uitspraak tenzij de nietigverklaring wordt gevraagd wegens omkoping; in dat geval dient het verzoekschrift te worden ingediend binnen honderd twintig dagen na ontdekking van de omkoping en in elk geval binnen drie jaar na de datum van de uitspraak.

3. Na ontvangst van het verzoekschrift benoemt de Voorzitter terstond uit de lijst van arbiters een Comité ad hoc, bestaande uit drie leden. De leden van dit Comité mogen geen deel hebben uitgemaakt van het Scheidsrecht dat de uitspraak heeft gewezen, noch dezelfde nationaliteit bezitten als een der leden van dit Scheidsrecht, noch ook die van de Staat die partij is bij het geschil of van de Staat waarvan een onderdaan partij is bij het geschil, noch zijn aangewezen voor de lijst van scheidsrechters door een van deze beide Staten, noch als bemiddelaar in hetzelfde geding zijn opgetreden. Het Comité is bevoegd, de uitspraak geheel of gedeeltelijk nietig te verklaren wegens een der in lid 1 van dit artikel genoemde redenen.

4. Les dispositions des articles 41-45, 48, 49, 53 et 54 et des chapitres VI et VII s'appliquent *mutatis mutandis* à la procédure devant le Comité,

5. Le Comité peut, s'il estime que les circonstances l'exigent, décider de suspendre l'exécution de la sentence jusqu'à ce qu'il se soit prononcé sur la demande en annulation. Si, dans sa demande, la partie en cause requiert qu'il soit sursis à l'exécution de la sentence, l'exécution est provisoirement suspendue jusqu'à ce que le Comité ait statué sur ladite requête.

6. Si la sentence est déclarée nulle, le différend est, à la requête de la partie la plus diligente, soumis à un nouveau Tribunal constitué conformément à la section 2 du présent chapitre.

Section 6

De la reconnaissance et de l'exécution de la sentence

Article 53

1. La sentence est obligatoire à l'égard des parties et ne peut être l'objet d'aucun appel ou autre recours, à l'exception de ceux prévus à la présente Convention,

Chaque partie doit donner effet à la sentence conformément à ses termes, sauf si l'exécution en est suspendue en vertu des dispositions de la présente Convention.

2. Aux fins de la présente section, une sentence « inclut toute décision concernant l'interprétation, la révision ou l'annulation de la sentence prise en vertu des articles 50, 51 ou 52.

Article 54

1. Chaque Etat contractant reconnaît toute sentence rendue dans le cadre de la présente Convention comme obligatoire et assure l'exécution sur son territoire des obligations pécuniaires que la sentence impose comme s'il s'agissait d'un jugement définitif d'un tribunal fonctionnant sur le territoire dudit Etat. Un Etat contractant ayant une constitution fédérale peut assurer l'exécution de la sentence par l'entremise de ses tribunaux fédéraux et prévoir que ceux-ci devront considérer une telle sentence comme un jugement définitif des tribunaux de l'un des Etats fédérés.

2. Pour obtenir la reconnaissance et l'exécution d'une sentence sur le territoire d'un Etat contractant, la partie intéressée doit en présenter copie certifiée conforme par le Secrétaire général au tribunal national compétent ou à toute autre autorité que ledit Etat contractant aura désigné à cet effet. Chaque Etat contractant fait savoir au Secrétaire général le tribunal compétent ou les autorités qu'il désigne à cet effet et le tient informé des changements éventuels.

3. L'exécution est régie par la législation concernant l'exécution des jugements, en vigueur dans l'Etat sur le territoire duquel on cherche à y procéder.

Article 55

Aucune des dispositions de l'article 54 ne peut être interprétée comme faisant exception au droit en vigueur dans un Etat contractant concernant l'immunité d'exécution dudit Etat ou d'un Etat étranger.

CHAPITRE V

Du remplacement et de la récusation des conciliateurs et des arbitres

Article 56

1. Une fois qu'une Commission ou un Tribunal a été constitué et la procédure engagée, sa composition ne peut être modifiée. Toutefois en cas de décès, d'incapacité ou de démission d'un conciliateur ou d'un arbitre, il est pourvu, à la vacance selon les dispositions du chapitre III, section 2 ou du chapitre IV, section 2.

2. Tout membre d'une Commission ou d'un Tribunal continue à remplir ses fonctions en cette qualité nonobstant le fait que son nom n'apparaît plus sur la liste.

3. Si un conciliateur ou un arbitre nommé par une partie démissionne sans l'assentiment de la Commission, ou du Tribunal dont il est membre, le Président pourvoit à la vacance en prenant son nom sur la liste appropriée.

4. De bepalingen van de artikelen 41-45, 48, 49, 53 en 54 van hoofdstuk VI en VII zijn *mutatis mutandis* van toepassing op het geding voor het Comité.

5. Het Comité kan, indien het van oordeel is dat de omstandigheden zulks vereisen, besluiten de tenuitvoerlegging van de uitspraak te schorsen totdat het uitspraak heeft gedaan. Indien de verzoekende partij in zijn verzoekschrift om schorsing van de tenuitvoerlegging van de uitspraak vraagt, wordt de tenuitvoerlegging voorlopig geschorst totdat het Comité over dit verzoek heeft beslist.

6. Indien de uitspraak wordt vernietigd, wordt het geschil op verzoek van een van beide partijen aan een nieuw Scheidsrecht, ingesteld overeenkomstig afdeling 2 van dit hoofdstuk, voorgelegd.

Afdeling 6. - Erkenning en tenuitvoerlegging van de uitspraak

Artikel 53

1. De uitspraak is bindend voor partijen en niet vatbaar voor beroep of enig ander verzoek met uitzondering van die voorzien in dit Verdrag.

Iedere partij dient zich overeenkomstig de bepalingen van de uitspraak te gedragen en deze na te komen, behalve voor zover de tenuitvoerlegging is geschorst ingevolge de desbetreffende bepalingen van dit Verdrag.

2. Voor de toepassing van deze afdeling, omvat « de uitspraak » mede iedere beslissing tot interpretatie, herziening of nietigverklaring van de uitspraak, genomen overeenkomstig artikel 50, 51 of 52.

Artikel 54

1. Iedere Verdragsluitende staat erkent een ingevolge dit Verdrag gewezen uitspraak als bindend en draagt zorg voor de tenuitvoerlegging op zijn grondgebied van de financiële verplichtingen die deze uitspraak oplegt als ware zij een in kracht van gewijsde gegaan vonnis van een gerecht van die Staat. Een Verdragsluitende Staat die het karakter draagt van een bondsstaat, kan zulk een uitspraak ten uitvoer leggen door tussenkomst van zijn federale gerechten en bepalen dat deze een dergelijke uitspraak moeten behandelen als ware zij een in kracht van gewijsde gegaan vonnis van de gerechten van een der samenstellende delen van die Staat.

2. Ten einde erkenning en tenuitvoerlegging van een uitspraak op het grondgebied van een Verdragsluitende Staat te verkrijgen, dient de betrokken partij een door de Secretaris-Generaal gewaarmerkt afschrift van de beslissing over te leggen aan een bevoegd nationaal gerecht of aan een andere autoriteit, door genoemde Staat voor dat doel aangewezen. Iedere Verdragsluitende Staat doet de Secretaris-Generaal mededeling van de aanwijzing voor dat doel van het bevoegde gerecht of de andere autoriteit, en van eventuele veranderingen in deze aanwijzing.

3. De tenuitvoerlegging van de uitspraak wordt beheerst door de wetgeving betreffende de tenuitvoerlegging van vonnissen, van kracht in de Staat op wiens grondgebied de tenuitvoerlegging wordt verlangd.

Artikel 55

Geen der bepalingen van artikel 54 kan worden uitgelegd als afbreuk te doen aan het recht, van kracht in een Verdragsluitende Staat, betreffende de Immunitéit van deze Staat of van een vreemde Staat ten aanzien van de tenuitvoerlegging van vonnissen.

HOOFDSTUK V. - Vervanging en wraking van bemiddelaars en scheidsrechters

Artikel 56

1. Nadat een Commissie of een Scheidsrecht is samengesteld en het geding is begonnen, blijft de samenstelling daarvan ongewijzigd. Ingeval echter van overlijden, onvermogen of aftreden van een bemiddelaar of een scheidsrechter, wordt in de vacature, voorzien overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk III, afdeling 2, of van hoofdstuk IV, afdeling 2.

2. Een lid van een Commissie of van een Scheidsrecht blijft zijn werkzaamheden als zodanig vervullen, ook al is zijn naam afgevoerd van de lijst.

3. Indien een bemiddelaar of een arbiter, benoemd door een der partijen, ontslag neemt zonder toestemming van de Commissie of het Scheidsrecht waarvan hij lid was, voorziet de Voorzitter in de vacature door een der op de desbetreffende lijst vermelde personen, aan te wijzen.

Article 57

Une partie peut demander à la Commission ou au Tribunal la récusation d'un de ses membres pour tout motif impliquant un défaut manifeste des qualités requises par l'article 14, alinéa 1. Une partie à une procédure d'arbitrage peut, en outre, demander la récusation d'un arbitre pour le motif qu'il ne remplissait pas les conditions fixées à la section 2 du chapitre IV pour la nomination au Tribunal arbitral.

Article 58

Les autres membres de la Commission ou du Tribunal, selon le cas, se prononcent sur toute demande en récusation d'un conciliateur ou d'un arbitre. Toutefois, en cas de partage égal des voix, ou si la demande en récusation vise un conciliateur ou un arbitre unique ou une majorité de la Commission ou du Tribunal, la décision est prise par le Président. Si le bien-fondé de la demande est reconnu, le conciliateur ou l'arbitre visé par la décision est remplacé conformément aux dispositions du chapitre III, section 2 ou du chapitre IV, section 2.

CHAPITRE VI. - Des frais de procédure

Article 59

Les redevances dues par les parties pour l'utilisation des services du Centre sont fixées par le Secrétaire général conformément aux règlements adoptés en la matière par le Conseil administratif.

Article 60

1. Chaque Commission et chaque Tribunal fixe les honoraires et frais de ses membres dans les limites qui sont définies par le Conseil administratif et après consultation du Secrétaire général.

2. Nonobstant les dispositions de l'alinéa précédent, les parties peuvent fixer par avance, en accord avec la Commission ou le Tribunal, les honoraires et frais de ses membres.

Article 61

1. Dans le cas d'une procédure de conciliation, les honoraires et frais des membres de la Commission ainsi que les redevances dues pour l'utilisation des services du Centre sont supportés à parts égales par les parties. Chaque partie supporte toutes les autres dépenses qu'elle expose pour les besoins de la procédure.

2. Dans le cas d'une procédure d'arbitrage le Tribunal fixe, sauf accord contraire des parties, le montant des dépenses exposées par elles pour les besoins de la procédure et décide des modalités de répartition et de paiement desdites dépenses, des honoraires et frais des membres du Tribunal et des redevances dues pour l'utilisation des services du Centre. Cette décision fait partie intégrante de l' sentence.

CHAPITRE VII. - DILÉLA de la procédure

Article 62

Les procédures de conciliation et d'arbitrage se déroulent au siège du Centre, sous réserve des dispositions qui suivent.

Article 63

Si les parties en décident ainsi, les procédures de conciliation et d'arbitrage peuvent se dérouler:

a) soit au siège de la Cour permanente d'Arbitrage ou de toute autre institution appropriée, publique ou privée, avec laquelle le Centre aura conclu des arrangements à cet effet;

b) soit en tout autre lieu approuvé par la Commission ou le Tribunal après consultation du Secrétaire général.

CHAPITRE VIII. - Différends entre Etats contractants

Article 64

Tout différend qui pourrait surgir entre les Etats contractants quant à l'interprétation ou l'application de la présente Convention et qui ne serait pas résolu à l'amiable est porté devant la Cour internationale de Justice à la demande de toute partie au différend, à moins que les Etats intéressés ne conviennent d'une autre méthode de règlement.

Artikel 57

Een partij kan de Commissie of het Scheidsrecht voorstellen, een der leden uit te sluiten wegens enig feit dat wijst op een klaarblijkelijk ontbreken van de in artikel 14, eerste lid, vereiste hoedanigheden. Een partij bij een arbitragegeding kan bovendien disqualificatie van een scheidsrechter voorstellen met het motief dat deze niet voldeed aan de in afdeling 2 van hoofdstuk IV gestelde voorwaarden, voor benoeming in het Scheidsrecht.

Artikel 58

De overige leden van de Commissie, onderscheidenlijk het Scheidsrecht beslissen over elk voorstel tot uitsluiting van een bemiddelaar of een scheidsrechter. Bij staking van stemmen, of indien het verzoek tot disqualificatie betrekking heeft op Mn bemiddelaar of scheidsrechter of op een meerderheid van de leden van de Commissie of van het Scheidsrecht, wordt deze beslissing genomen door de Voorzitter. Indien de beslissing luidt dat het voorstel gegrond is, wordt de betrokken bemiddelaar of scheidsrechter vervangen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk III, afdeling 2, of van hoofdstuk IV, afdeling 2.

HOOFDSTUK VI. - De kosten van het geding

Artikel 59

De door partijen wegens gebruikmaking van de diensten van het Centrum verschuldigde bedragen worden door de Secretaris-Generaal vastgesteld in overeenstemming met de door de Raad van beheer terzake vastgestelde reglementen.

Artikel 60

1. Iedere Commissie en ieder Scheidsrecht stelt de honoraria en onkostenvergoedingen van zijn leden vast, binnen door de Raad van beheer van tijd tot tijd opgestelde grenzen, en na overleg met de Secretaris-Generaal.

2. Het bepaalde in het vorige lid sluit niet uit, dat partijen bij voorbaat, met de Commissie of het Scheidsrecht, de honoraria en onkostenvergoedingen van zijn leden overeenkomen.

Artikel 61

1. Bij een bemiddelingsgeding worden de honoraria en onkostenvergoedingen van de leden van de Commissie, alsmede de wegens gebruikmaking van de diensten van het Centrum verschuldigde bedragen, voor gelijke delen door partijen bedragen, iedere partij draagt alle andere kosten die zij in verband met het geding maakt.

2. Bij een arbitragegeding stelt het Scheidsrecht, tenzij partijen anders overeenkomen, het bedrag der door hen in verband met het geding gemaakte kosten vast en beslist over de wijze van verdeling en betaling van genoemde kosten, van de honoraria en de onkostenvergoedingen van de leden van het Scheidsrecht, alsmede van de bedragen verschuldigd wegens gebruikmaking van de diensten van het Centrum. Dit besluit vormt een deel van de uitspraak.

HOOFDSTUK VII. - De plaats van het geding

Artikel 62

DE bemiddelings- en arbitragegedingen bedoeld in dit Verdrag dienen ter plaatse waar het Centrum is gevestigd, behoudens het hier-na bepaalde,

Artikel 63

Indien partijen aldus besluiten, kunnen de bemiddelings- en arbitragegedingen dienen:

(1) hetzij ter plaatse waar het Permanent Hof van Arbitrage of enige andere daarvoor in aanmerking komende instelling van publiekrechtelijke of privaatrechtelijke aard, waarmee het Centrum de nodige regelingen ter zake kan treffen, is gevestigd;

b) hetzij op een andere door de Commissie of het Scheidsrecht na overleg met de Secretaris-Generaal goedgekeurde plaats.

HOOFDSTUK VIII

Geschillen tussen de Verdragsluitende Staten

Artikel 64

Geschillen die rijzen tussen de Verdragsluitende Staten met betrekking tot de interpretatie of de toepassing van dit Verdrag, die niet door onderhandelingen worden opgelost, worden op verzoek van een der partijen bij het geschil voor het Internationale Gerechtshof gebracht, tenzij de betrokken Staten een andere wijze van beslechting overeenkomen.

CHAPITRE IX. - Amendements

Article 65

Tout Etat contractant peut proposer des amendements à la présente Convention. Tout texte d'amendement doit être communiqué au Secrétaire général nonante jours au moins avant la réunion du Conseil administratif au cours de laquelle ledit amendement doit être examiné, et doit être immédiatement transmis par lui à tous les membres du Conseil administratif.

Article 66

1. Si le Conseil administratif décide à la majorité des deux tiers de ses membres, l'amendement proposé est distribué à tous Etats contractants aux fins de ratification, d'acceptation ou d'approbation. Chaque année entre en vigueur trente jours après l'envoi par le depositaire de la présente Convention d'une notice adressée aux Etats contractants les informant que tous ces Etats contractants ont ratifié, accepté ou approuvé l'amendement.

2. Aucun amendement ne peut porter atteinte aux droits et obligations d'un Etat contractant, d'une collectivité publique ou d'un organisme dépendant de lui ou d'un de ses ressortissants, aux termes de la présente Convention qui découlent d'un consentement à la compétence du Centre donné avant la date d'entrée en vigueur dudit amendement.

CHAPITRE X. - Dispositions finales

Article 61

La présente Convention est ouverte à la signature des Etats membres de la Banque. Elle est également ouverte à la signature de tout autre Etat partie au Statut de la Cour Internationale de Justice que le Conseil administratif, à la majorité des deux tiers de ses membres, aura invité à signer la Convention.

Article 68

1. La présente Convention est soumise à la ratification, à l'acceptation ou à l'approbation des Etats signataires conformément à leurs procédures constitutionnelles.

2. La présente Convention entrera en vigueur trente jours après la date du dépôt du vingtième instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation. A l'égard de tout Etat déposant ultérieurement son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation, elle entrera en vigueur trente jours après la date dudit dépôt.

Article 69

Tout Etat contractant doit prendre les mesures législatives ou autres qui seraient nécessaires en vue de donner effet sur son territoire aux dispositions de la présente Convention.

Article 70

La présente Convention s'applique à tous les territoires qu'un Etat contractant représente sur le plan international, à l'exception de ceux qui sont exclus par ledit Etat par notification adressée au depositaire, de la présente Convention soit au moment de la ratification, de l'acceptation ou de l'approbation soit ultérieurement.

Article 71

Tout Etat contractant peut dénoncer la présente Convention par notification adressée au depositaire de la présente Convention. La dénonciation prend effet six mois après réception de ladite notification.

Article 72

Aucune notification par un Etat contractant, en vertu des articles 70 et 71 ne peut porter atteinte aux droits et obligations dudit Etat, d'une collectivité publique ou d'un organisme dépendant de lui ou d'un de ses ressortissants, aux termes de la présente Convention qui découlent d'un consentement à la compétence du Centre donné par un d'eux antérieurement à la réception de ladite notification par le depositaire.

HOOFDSTUK IX. - Wijzigingen

Artikel 65

Iedere Verdragsluitende Staat kan wijzigingen in dit Verdrag voorstellen. De tekst van een wijzigingsvoorstel wordt medegedeeld aan de Secretaris-Generaal uiterlijk negentig dagen vóór de vergadering van de Raad van beheer waarop genoemde wijziging moet worden overwogen en wordt door de Secretaris-Generaal terstond ter kennis gebracht van alle leden van de Raad van beheer.

Artikel 66

1. Indien de Raad van beheer aartoe met een meerderheid van twee derden van zijn leden besluit, wordt de voorgestelde wijziging aan alle Verdragsluitende Staten toegezonden ter bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring. Iedere wijziging treedt in werking dertig dagen nadat de depositaris van dit Verdrag aan de Verdragsluitende Staten kennisgeving heeft verzonden van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van de wijziging door alle Verdragsluitende Staten.

2. Geen wijziging kan afbreuk doen aan de rechten en verplichtingen krachtens dit Verdrag van een Verdragsluitende Staat, een samenstellend deel of een orgaan van die Staat, of van een onderdeel van een Verdragsluitende Staat, die voortvloeien uit toestemming tot de bevoegdheid van het Centrum, gegeven vóór het tijdstip waarop zulk een wijziging in werking treedt.

HOOFDSTUK X. - Slotbepalingen

Artikel 67

Dit Verdrag staat open voor ondertekening door Staten die lid zijn van de Bank. Het staat tevens open voor ondertekening door alle andere Staten die partij zijn bij het Statuut van het Internationale Gerechtshof, indien de Raad van beheer hen met een meerderheid van twee derden van zijn leden heeft uitgenodigd het Verdrag te ondertekenen.

Artikel 68

1. Dit Verdrag wordt door de ondertekenende Staten in overeenstemming met hun grondwettelijke procedures bekrachtigd, aanvaard of goedgekeurd.

2. Dit Verdrag treedt in werking dertig dagen na het tijdstip van nederlegging van de 20e akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring. Ten aanzien van Staten die op een later tijdstip hun akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring nederleggen, treedt het in werking dertig dagen na het tijdstip van die nederlegging.

Artikel 69

De Verdragsluitende Staten nemen de wettelijke en andere maatregelen, welke nodig zijn om de bepalingen van dit Verdrag van kracht te doen zijn op hun grondgebied.

Artikel 70

Dit Verdrag is van toepassing op alle gebieden waarvan de buitenlandse betrekkingen onder de verantwoordelijkheid van een der Verdragsluitende Staten vallen, tenzij die Staat gebieden, door middel van een schriftelijke kennisgeving van de depositaris van dit Verdrag, heeft uitgesloten, hetzij op het tijdstip van de bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring, hetzij op enig later tijdstip.

Artikel 71

De Verdragsluitende Staten kunnen dit Verdrag opzeggen door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de depositaris van dit Verdrag. De opzegging heeft rechtsgevolg vanaf zes maanden na ontvangst van een dergelijke kennisgeving.

Artikel 72

Een kennisgeving door een Verdragsluitende Staat overeenkomstig de artikelen 70 of 71 doet geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen krachtens dit Verdrag van die Staat of van een van zijn samenstellende delen of organen of van een onderdeel van die Staat, die voortvloeien uit toestemming tot de bevoegdheid van het Centrum, gegeven vóór het tijdstip waarop genoemde kennisgeving door de depositaris is ontvangen.

Article 73

Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation de la présente Convention et de tous amendements qui y seraient apportés seront déposés auprès de la Banque, laquelle agira en qualité de dépositaire de la présente Convention. Le dépositaire transmettra des copies de la présente Convention certifiées conformes aux Etats membres de la Banque et à tout autre Etat invité à signer la Convention.

Article 74

Le dépositaire enregistrera la présente Convention auprès du Secrétariat des Nations-Unies conformément à l'article 102 de la Charte des Nations-Unies et aux Règlements y afférents adoptés par l'Assemblée générale.

Article 75

Le dépositaire donnera notification à tous les Etats signataires des Informations concernant:

- les signatures conformément à l'article 67;
- le dépôt des instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation conformément à l'article 73;
- la date d'entrée en vigueur de la présente Convention conformément à l'article 68;
- les exclusions de l'application territoriale conformément à l'article 70;
- la date d'entrée en vigueur de tout amendement à la présente Convention conformément à l'article 66;
- les dénonciations conformément à l'article 71.

Fait à Washington en anglais, espagnol et français, les trois textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui demeurera déposé aux archives de la Banque internationale pour la Reconstruction et le Développement, laquelle a indiqué par sa signature ci-dessous qu'elle accepte de remplir les fonctions mises à sa charge par la présente Convention.

Pour la Banque internationale
pour la Reconstruction et le Développement :
G.D. Woods, Broches,
Président, Général Counsel.

18 mars 1965.

Pour la Tunisie :
Rachid Driss.
5 mai 1965.

Pour le Royaume-Uni:
Patrick Dean.
26 mai 1965.

Pour la Jamaïque:
Neville Ashenheim.
23 juin 1965.

Pour la République de Côte d'Ivoire:
D. Agoussi.
30 juin 1965.

Pour le Pakistan :
G. Ahmed.
6 juillet 1965.

Pour le Nigeria :
S.O. Adedokun.
13 juillet 1965.

Pour la République islamique de Mauritanie :
Ahmed Baba, Oujd Ahmed Miske.
30 juillet 1965.

Pour la République du Niger:
Illa Salifou.
23 août 1965.

Pour la République Centrafricaine :
Michel Gallin-Douathe.
26 août 1965.

Artikel 73

De akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van dit Verdrag en van daarin aangebrachte wijzigingen, worden nedergelegd bij de Bank, die zal optreden als depositaris van dit Verdrag. De depositaris zendt gewaarmerkte afschriften van dit Verdrag aan de Staten die lid zijn van de Bank en aan iedere andere Staat die is uitgenodigd het Verdrag te ondertekenen.

Artikel 74

De depositaris laat dit Verdrag bij het Secretariaat van de Verenigde Naties registreren overeenkomstig artikel 102 van het Handvest der Verenigde Naties, en het krachtens dit artikel door de Algemene Vergadering aangenomen Reglement.

Artikel 75

De depositaris stelt alle ondertekenende Staten in kennis van :

- ondertekeningen overeenkomstig artikel 67;
- nederlegging van de akten van bekrachtiging, aanvaarding, en goedkeuring overeenkomstig artikel 73;
- het tijdstip van inwerkingtreding van dit Verdrag overeenkomstig artikel 68;
- uitsluitingen van territoriale toepassing ingevolge artikel 70;
- het tijdstip van inwerkingtreding van wijzigingen van dit Verdrag overeenkomstig artikel 66;
- opzeggingen overeenkomstig artikel 71.

Gedaan te Washington in de Engelse, Franse en Spaanse taal, zijnde deze drie teksten gelijkelijk authentiek, in één exemplaar, dat zal worden nedergelegd in het archief van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, die door haar onderstaande handtekening te kennen heeft gegeven dat zij de haar bij dit Verdrag opgedragen taken zal vervullen.

Voor de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling:

G.O. Woods, Broches,
President, General Counsel.

18 maart 1965.

Voor Tunesië :
Rachid Driss.
5 mei 1965.

Voor het Verenigd Koninkrijk:
Patrick Dean.
26 mei 1965.

Voor Jamaica:
Neville Ashenheim.
23 juni 1965.

Voor de Republiek Ivoorkust :
D. Agoussi.
30 juni 1965.

Voor Pakistan :
G. Ahmed.
6 juli 1965.

Voor Nigeria :
S.O. Adedokun.
13 juli 1965.

Voor de Islamitische Republiek Mauritanië :
Ahmed Baba, Oujd Ahmed Miske.
30 juli 1965.

Voor de Republiek Niger:
Illa Salifou.
23 augustus 1965.

Voor de Centraal-Afrikaanse Republiek:
Michel Gallin-Douathe.
26 augustus 1965.

Pour les Etats-Unis:

Henry H. Fowler.
23 août 1965.

Pour le Libéria :

J. Charles Hansford.
3 septembre 1965.

Pour la République du Dahomey :

Louis Ignacio-Pinto.
10 septembre 1965.

Pour la République de Haute Volta:

J. Borema Kabore.
16 septembre 1965.

Pour l'Ethiopie :

Yilma Deressa.
21 septembre 1965.

Pour la République Gabonaise:

A.G. Anguile.
21 septembre 1965.

Pour la République fédérale du Cameroun:

Jacques M. Kuoh.
23 septembre 1965.

Pour le Japon:

Ryuji Takeuchi.
23 septembre 1965.

Pour la Suède :

G. E. String.
25 septembre 1965.

Pour la Somalie :

A.M. Adan.
27 septembre 1965.

Pour le Sierra Leone :

Gershon B.O. Collier.
27 septembre 1965.

Pour le Nepal :

S.K. Upadhyay.
28 septembre 1965.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg:

P. Werner.
28 septembre 1965.

Pour le Danemark:

Torben Renne,
11 octobre 1965.

Pour le Royaume du Maroc:

Dr. Ahmed Laraki.
11 octobre 1965.

Pour la Malaisie:

Ong Yoke Lin.
22 octobre 1965.

Pour l'Italie :

Sergio Fenoaltea.
16 novembre 1965.

Pour le Ghana :

Miguel Augustus Ribeiro.
26 novembre 1965.

Pour la Belgique :

Baron Scheyven.
15 décembre 1965.

Voor de Verenigde Staten :

Henry H. Fowler,
23 augustus 1965.

Voor Liberia :

J. Charles Hansford.
3 september 1965.

Voor de Republiek Dahomey:

Louis Ignacio-Pinto.
10 september 1965.

Voor de Republiek Opper Volta:

J. Borema Kabore.
16 september 1965.

Voor Ethiopie :

Yilma Deressa.
21 september 1965.

Voor de Republiek Gabon:

A.G. Anguile,
21 september 1965.

Voor de Bondsrepubliek Kameroen:

Jacques M. Kuoh.
23 september 1965.

Voor Japan:

Ryuji Takeuchi.
23 september 1965.

Voor Sweden :

G.E. Sträng.
25 september 1965.

Voor Somaliland :

A.M. Adan.
27 september 1965.

Voor Sierra Leone:

Gershon B.O. Collier.
27 september 1965.

Voor Nepal :

S.K. Upadhyay.
28 september 1965.

Voor het Groothertogdom Luxemburg :

P. Werner.
28 september 1965.

Voor Denemarken :

Torben Renne.
11 oktober 1965.

Voor het Koninkrijk Marocco :

Dr. Ahmed Laraki.
11 oktober 1965.

Voor Maleisië :

Ong Yoke Lin.
22 oktober 1965.

Voor Italië:

Sergio Fenoaltea.
16 september 1965.

Voor Ghana :

Miguel Augustus Ribeiro.
26 november 1965.

Voor België :

Baron Scheyven.
15 december 1965.